

СЛУЖБЕНИ ВОЈНИ ЛИСТ

БРОЈ 12

Београд, 12. април 2022.

ГОДИНА СХХХХИ

Цена овог броја је 303 динара
Годишња претплата је 15.174 динара

169.

На основу члана 14. став 2. тачка 29) и став 3. и члана 46. став 3. Закона о одбрани („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 88/09 – др. закон, 104/09 – др. закон и 10/15) и члана 24. у вези са чланом 17. став 4. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 74/12, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), министар одбране доноси

П РА В И Л Н И К О ОПРЕМАЊУ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ НАОРУЖАЊЕМ И ВОЈНОМ ОПРЕМОМ

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се организација, надлежности и поступци при опремању Војске Србије наоружањем и војном опремом.

Опремање у смислу овог правилника обухвата: истраживање, развој, освајање производње, производњу, усавршавање, набавку, донацију, испитивање и обезбеђење квалитета средстава наоружања и војне опреме из домаће производње, увоза и генералног ремонта средстава наоружања и војне опреме.

Члан 2.

Поједини појмови који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) **адаптација** – прилагођавање неке конструкционе целине измењеним условима употребе или уградње, адаптација се врши ради побољшања борбених квалитета средстава, односно система наоружања и војне опреме у погледу безбедности, употребе, ефикасности, поузданости, погодности за одржавање и слично;
- 2) **атрапа** – модел средстава наоружања и војне опреме (умањен или у правој величини) са ограниченом функцијом;
- 3) **војна интендантска опрема** – интендантске покретне ствари за опремање ратних организационих целина Министарства одбране и Војске Србије у складу са правилником којим се уређује интендантура у Министарству одбране и Војсци Србије;
- 4) **документа којима се дефинише дугорочни и средњорочни развој чиниоца способности наоружање и војна опрема** – дугорочни план развоја система одбране, средњорочни план и програм развоја система одбране и одговарајуће одлуке министра одбране;
- 5) **животни век средстава наоружања и војне опреме** – период од момента истраживања, развоја, испитивања, израде, набавке, употребе и подршке, усавршавања до повлачења из оперативне употребе;
- 6) **интегрална логистичка подршка** – скуп активности у току животног века средстава наоружања и војне опреме чијом реализацијом се стварају потребни предуслови за обезбеђење пројектованог нивоа оперативне расположивости средстава наоружања и војне опреме и постиже оптималан однос између достигнуте оперативне расположивости и укупних трошкова животног века средстава наоружања и војне опреме;
- 7) **интегрални пројектни тим** – организационо тело формирано наредбом министра одбране ради управљања опремањем средствима наоружања и војне опреме „А” категорије;
- 8) **испитивање** – процес којим се проверавају конструкторска решења и задовољење постављених тактичко-техничких захтева или декларисаних карактеристика током свих фаза развоја средстава наоружања и војне опреме и квалитет производа из серијске производње или готовог производа са тржишта; испитивања могу бити: конструкциона, хомологациона, интерна, завршна и верификациона;

- 9) **истраживање** – системски стваралачки рад којим се стичу нова знања и стварају предуслови за подизање стручне и технолошке способности институција у оквиру Министарства одбране и Војске Србије као и ОТИБС ради достизања захтеваног нивоа оперативних и функционалних способности Војске Србије кроз чинилац способности наоружање и војна опрема;
- 10) **кодификациона ознака** – јединствена ознака из система идентификације, класификације и означавања средстава наоружања и војне опреме, делова и склопова дефинисана прописима који уређују ову област;
- 11) **корисник** – команда, јединица или установа Војске Србије којој су организацијом, формацијом и критеријумом припадања дата средства наоружања и војне опреме на коришћење;
- 12) **макета** – тродимензиони статички приказ средства наоружања и војне опреме;
- 13) **модернизација** – поступак којим се обезбеђује значајно побољшање борбених способности средства наоружања и војне опреме или борбеног комплета у погледу ефикасности средства наоружања и војне опреме, његове поузданости, технолошко-производних могућности, погодности за одржавање и слично;
- 14) **модификација** – измена једне или више карактеристика средства или система наоружања и војне опреме, а које не утичу значајно на борбене способности средства или борбеног комплета;
- 15) **набавка** у смислу овог правилника је процес којима се прибављају средства наоружања и војне опреме ради опремања Војске Србије, која су настала као резултат сопственог развоја, развоја у кооперацији са домаћим или иностраним партнером, развоја и производње по лиценцној документацији, или су готов производ са тржишта;
- 16) **номенклатурни број** – утврђени систем разврставања и распознавања средстава наоружања и војне опреме у Војсци Србије, у складу са прописом којим је уређена номенклатура;
- 17) **носилац развоја** – научне и научноистраживачке институције Министарства одбране и Војске Србије, развојне, научне и производне организације у земљи које су одговарајућим планским и програмским документом одређене за носиоца развоја средства наоружања и војне опреме;
- 18) **носилац чиниоца способности** – организациона целина Министарства одбране или Генералштаба Војске Србије одређена посебном одлуком министра одбране да буде носилац одређеног чиниоца способности;
- 19) **носилац функције** – организациона целина Министарства одбране или Генералштаба Војске Србије надлежна за нормативно уређење одређене функције;
- 20) **нулта серија** – фаза у процесу опремања којом се, након развоја, осваја серијска производња и уједно врши оспособљавање произвођача да у серијској производњи оствари дефинисане тактичко-техничке захтеве за предметно средство наоружања и војне опреме;
- 21) **Одбрамбена технолошка и индустријска база Србије** (у даљем тексту: ОТИБС) – произвођачи који припадају Групацији одбрамбена индустрија Србије (у даљем тексту: Групација ОИС), специјализоване војнотехничке установе које организационо припадају Министарству одбране и Војсци Србије, произвођачи наоружања и војне опреме који не припадају Групацији ОИС, а поседују дозволу за производњу наоружања и војне опреме, кооперанти произвођача наоружања и војне опреме и вршиоци услуга у области производње наоружања и војне опреме у складу са законом којим се уређује област производње наоружања и војне опреме, као и центри технолошке компетентности, научни институти, факултети и остали елементи академске и научне заједнице Републике Србије који могу допринети процесу развоја и производње наоружања и војне опреме;
- 22) **оперативне способности** – могућност Војске Србије или њених делова, да у предвиђеном времену и под одређеним стандардима и условима остварују жељене оперативне ефекте комбинацијом снага, средстава наоружања и војне опреме и начина извршења задатака;
- 23) **опремање** – јединствен и временски ограничен процес којим се достиже или унапређује једна или више оперативних способности кроз чинилац способности наоружање и војна опрема;
- 24) **план и програм испитивања** – план и програм којим се планирају и организују сви потребни ресурси ради реализације испитивања конкретног средства наоружања и војне опреме;
- 25) **план истраживања и развоја наоружања и војне опреме** – документ којим се за дати временски период од годину дана дефинишу пројекти за рад у области истраживања и развоја средстава наоружања и војне опреме и финансијска средства за њихову реализацију;
- 26) **план квалитета** – документ којим се, за специфични пројекат, производ, процес или уговор утврђује које се процедуре за обезбеђење квалитета и одговарајући ресурси морају применити, ко мора да их примени и када;
- 27) **план контроле квалитета** – плански и технички документ плана квалитета којим се дефинишу активности у склопу контроле квалитета и термин извршења;
- 28) **план контролисања** – плански и технички документ плана квалитета или плана контроле квалитета којим се дефинише мерење, контролисање и испитивање једне или више карактеристика производа или процеса са вођењем записа о квалитету ради утврђивања усаглашености са дефинисаним захтевима;
- 29) **план набавки** – документ донет у складу са законом којим се уређују јавне набавке;

- 30) **план развоја и опремања Војске Србије** – документ којим се за једногодишњи временски период и додељена финансијска средства дефинишу типови и количине средстава наоружања и војне опреме за опремање Војске Србије;
- 31) **планска и програмска документа** – заједнички назив за документа којима се дефинише процес опремања конкретним средством наоружања и војне опреме (Тактичка студија, Претходна анализа, Програм реализације и Елаборат ургентног опремања);
- 32) **почетни тактичко-технички захтеви** – почетни захтеви које средство наоружања и војне опреме треба да задовољи, засновани на сагледавању тактичких захтева и варијанти техничких решења;
- 33) **претпројекат** – технички елаборат у коме је представљено прво приближавање коначном решењу најсложенијег средства наоружања и војне опреме;
- 34) **пробни комад** – примерак средства наоружања и војне опреме које се развија. Израђује се ради приближавања прототипу и намењен је за испитивање функције компонената, склопова или целине средства наоружања и војне опреме, као и проверу конструкционих и технолошких решења и уграђених материјала;
- 35) **производња средстава наоружања и војне опреме** – делатност је од стратешког интереса за Републику Србију која обухвата: истраживање и развој наоружања и војне опреме; развој и освајање одбрамбених технологија; израду, испитивање, ремонт и усавршавање наоружања и војне опреме; демилитаризацију и утилизацију наоружања и војне опреме, изградњу и опремање капацитета за производњу наоружања и војне опреме и израду техничке документације за наоружање и војну опрему;
- 36) **произвођач наоружања и војне опреме** – правно лице са седиштем у Републици Србији уписано у Регистар правних лица овлашћених за обављање послова производње наоружања и војне опреме;
- 37) **пројектни менаџер** – носилац техничке надлежности у оквиру интегралног пројектног тима са дефинисаним овлашћењем и одговорношћу да организује, планира, контролише и рационално усклађује одобрене ресурсе да би се пројекат опремања реализовао на најефикаснији начин;
- 38) **пројектни официр** – носилац тактичке надлежности у оквиру интегралног пројектног тима са дефинисаним овлашћењем и одговорношћу да организује, планира, контролише и рационално усклађује одобрене ресурсе да би се пројекат опремања реализовао на најефикаснији начин;
- 39) **пројектни тим** – организационо тело формирано наредбом руководиоца Сектора ради управљања опремањем средствима наоружања и војне опреме „Б” категорије;
- 40) **прототип** – први примерак средства наоружања и војне опреме у развоју који се израђује тако да има карактеристике у складу са почетним ТТЗ. Намењен је за: тестирање и испитивање усаглашености са дефинисаним почетним ТТЗ, тј. испитивање функционалности, квалитета, поузданости, погодности и економичности одржавања и друго, а ради увођења у наоружање Војске Србије;
- 41) **развој средства наоружања и војне опреме** – процес израде новог или модернизација постојећег средства наоружања и војне опреме од фазе пројектовања до фазе усвајања прототипа или прототипске партије у наоружање Војске Србије, укључујући и израду конструкционе документације за нулту серију. Развој може бити сопствени, развој у кооперацији са домаћим или иностраним партнером и развој по лиценцној документацији;
- 42) **ремонт средства наоружања и војне опреме** – планска активност која се спроводи ради обнављања захтеваног нивоа техничких перформанси и продужење животног века средства наоружања и војне опреме. Под ремонтом средстава наоружања и војне опреме подразумева се: генерални ремонт, ревизија и средњи ремонт средства наоружања и војне опреме;
- 43) **решење о пријему** – документ којим се средство из нулте серије или донације прима у наоружање и војну опрему Војске Србије; Садржај документа дефинисан је одговарајућим Стандардом одбране Републике Србије (у даљем тексту: СОРС);
- 44) **решење о усвајању** – документ којим се средство наоружања и војне опреме усваја у наоружање и опрему Војске Србије. Садржај документа дефинисан је одговарајућим СОРС;
- 45) **руководилац пројектног тима** – лице са дефинисаним овлашћењем и одговорношћу да планира, организује, контролише и рационално усклађује све одобрене ресурсе да би се пројекат опремања реализовао на најефикаснији начин;
- 46) **серијска производња** – континуирани процес израде средства наоружања и војне опреме којим се кроз реализацију једне или више производних партија обезбеђују потребе за опремањем;
- 48) **средство „А” категорије** – сложено средство и систем наоружања и војне опреме који битно утиче на оперативне способности Војске Србије и унапређује више оперативних способности;
- 48) **средство „Б” категорије** – средство наоружања и војне опреме којим се опрема Војска Србије, а није разврстано у средство „А” категорије;
- 49) **средство наоружања и војне опреме са тржишта** – средство које одговара прихваћеним ТТЗ и/или у складу је са усвојеним стандардима и прописима, а није предмет развоја;

- 50) **стратегија развоја одбрамбених технологија** – стратегија унапређења технолошких способности одбрамбене индустрије у Републици Србији дефинисана у програму развоја капацитета за производњу наоружања и војне опреме Групаације ОИС и програму развоја капацитета за производњу наоружања и војне опреме ОТИБС који су донети у складу са законом којим се уређује производња и промет наоружања и војне опреме;
- 51) **супституција** – процес који се спроводи у случају престанка производње делова и склопова који су уграђени у средство или због немогућности набавке делова и склопова на тржишту, и подразумева замену појединих делова или склопова средства наоружања и војне опреме оним деловима или склоповима који су доступни на тржишту или који се могу произвести;
- 52) **тактички носилац** – организациона целина Министарства одбране или Војске Србије, одређена правилником који дефинише тактичке и техничке носиоце наоружања и војне опреме у Министарству одбране и Војсци Србије, одговорна за: дефинисање недостајућих и потребних способности, тактичких захтева, покретање захтева за набавку, расподелу и одређивање употребе средстава из своје надлежности и праћење средстава наоружања и војне опреме у току употребе;
- 53) **тактички захтеви** – тактичке карактеристике, особине или перформансе које треба да има неко средство наоружања и војне опреме, чијим опремањем се достижу потребне способности јединица Војске Србије и начин на који се оне достижу тим средством наоружања и војне опреме;
- 54) **тактичко-технички захтеви (ТТЗ)** – захтеви које средство наоружања и војне опреме треба да задовољи и израђују се у складу са одговарајућим СОРС;
- 55) **технички носилац** – организациона целина Министарства одбране или Војске Србије, одређена правилником који дефинише тактичке и техничке носиоце наоружања и војне опреме у Министарству одбране и Војсци Србије, одговорна за: учествовање у процесу опремања Војске Србије, праћење тенденција развоја наоружања и војне опреме у свету и предлагање техничких решења наоружања и војне опреме за достизање способности Војске Србије у оквиру чиниоца способности наоружање и војна опрема, истраживање, развој, производњу и генерални ремонт, дефинисање елемената интегралне логистичке подршке и праћење поступака њихове имплементације током процеса опремања средствима наоружања и војне опреме, прописивање одржавања и прописивање и организацију генералног ремонта средства;
- 56) **трошкови животног века** – директни и индиректни финансијски трошкови настали у животном веку средства наоружања и војне опреме;
- 57) **увођење средства наоружања и војне опреме у оперативну употребу** – попуна јединица Војске Србије средствима наоружања и војне опреме према прописаној материјалној формацији, синхронизована са развојем осталих чинилаца способности и имплементацијом елемената интегралне логистичке подршке;
- 58) **ургентно опремање Војске Србије** – опремање средствима наоружања и војне опреме по скраћеном поступку ради хитног превазилажења изражених разлика између постојећих и захтеваних оперативних способности Војске Србије по чиниоцу способности наоружање и војна опрема;
- 59) **усавршавање средства наоружања и војне опреме** – побољшавање тактичко-техничких карактеристика средстава наоружања и војне опреме кроз активности модернизације, модификације, супституције или адаптације;
- 60) **услуге из области наоружања и војне опреме** – истраживање, развој, производња, испитивање, изнајмљивање наоружања и војне опреме, трансфер технологија, усавршавање, ремонт, одржавање, обука, техничка помоћ, као и друге услуге у области производње и промета наоружања и војне опреме дефинисане законом којим се уређује производња и промет наоружања и војне опреме;
- 61) **функционални модел** – физички модел средства наоружања и војне опреме које се развија намењен за испитивање функције појединих склопова и њихове интеракције или целине предметног средства наоружања и војне опреме;
- 62) **челна серија** – партија којом се верификује испуњеност прописаног нивоа квалитета и спремности произвођача наоружања и војне опреме за серијску производњу након прекида производње или промене произвођача наоружања и војне опреме;
- 63) **чиниоци способности** – доктрина, организација, кадрови, образовање, обука, наоружање и војна опрема, инфраструктура и морал.

Члан 3.

Под наоружањем и војном опремом, у смислу одредаба овог правилника, подразумевају се: убојна, борбена и техничка средства утврђена Националном контролном листом наоружања и војне опреме, друга средства намењена опремању Војске Србије, прилагођена за војну намену и дефинисана законом којим се уређује производња и промет наоружања и војне опреме, као и војна интендантска опрема (Прилог 1).

Члан 4.

Поступак опремања Војске Србије наоружањем и војном опремом прописан одредбама овог правилника примењује се у целини и на већ усвојена средства наоружања и војне опреме код којих се врши усавршавање или се осваја генерални ремонт.

Члан 5.

Одредбама овог правилника прописује се и поступак освајања производње специјалних репродукционих материјала, технологија, саставних делова и компонената, и њихове набавке на тржишту, а неопходни су за производњу и одржавање средстава наоружања и војне опреме.

Ближи поступак освајања производње производа из става 1. овог члана уредиће одговарајућим упутством помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружање и војна опрема.

За сваку врсту наоружања и војне опреме, одредбама правилника којим се одређују тактички и технички носиоци наоружања и војне опреме и других средстава у Министарству одбране и Војсци Србије, одређени су тактички и технички носиоци.

Члан 6.

У току опремања Војске Србије наоружањем и војном опремом, ради усмеравања и селекције задатака развоја, производње, усавршавања и набавки средства наоружања и војне опреме, према значају за оперативне способности Војске Србије, средства се сврставају у две категорије: „А” и „Б” категорија.

Планирање опремања наоружањем и војном опремом

Члан 7.

Планирање опремања наоружањем и војном опремом врши се кроз процес израде плана развоја и опремања Војске Србије и плана истраживања и развоја наоружања и војне опреме.

Планирање и програмирање опремања за свако конкретно средство наоружања и војне опреме врши се кроз процес израде планских и програмских докумената.

План развоја и опремања Војске Србије израђује се тако да се идентификоване потребе за опремањем Војске Србије и организационих целина Министарства одбране на најбољи могући начин ускладе са расположивим ресурсима (финансијским, кадровским, технолошким и др.) и остваре циљеви предвиђени документима којима се дефинише дугорочни и средњорочни развој чиниоца способности наоружање и војна опрема, или циљеви дефинисани смерницама које произилазе из основа развоја и опремања Војске Србије утврђеним од стране председника Републике.

План развоја и опремања Војске Србије усаглашавају Генералштаб Војске Србије и сектор Министарства одбране у чијој је надлежности наоружање и војна опрема (у даљем тексту: Сектор). Генералштаб Војске Србије предлаже план развоја и опремања Војске Србије на одобрење министру одбране уз сагласност Сектора.

Члан 8.

Планирање истраживања и развоја наоружања и војне опреме врши се кроз процес израде плана истраживања и развоја наоружања и војне опреме и средњорочног плана истраживања и развоја наоружања и војне опреме.

Планирање истраживања и развоја наоружања и војне опреме има за циљ стварање услова за опремање Војске Србије средствима наоружања и војне опреме развијеним од стране научноистраживачких и развојних институција Министарства одбране и Војске Србије и привредних друштава из Групаације ОИС и ОТИБС и произведеним од стране произвођача наоружања и војне опреме у Републици Србији, како би се ангажовањем и унапређењем националних (домаћих) ресурса створила основа за остварење пројектованог развоја чиниоца способности наоружање и војна опрема у складу са документима којима се дефинише дугорочни и средњорочни развој чиниоца способности наоружање и војна опрема, што је могуће више независна од спољно политичких утицаја и њихових варијација.

Планирање се врши у складу са расположивим ресурсима (финансијским, кадровским, технолошким и др.) и имајући у виду стратегију развоја одбрамбених технологија.

Кроз план истраживања и развоја наоружања и војне опреме распоређују се финансијска средства за реализацију истраживања и развоја средстава наоружања и војне опреме за једногодишњи период, која су за те намене обезбеђена Законом о буџету Републике Србије на разделу Министарства одбране.

После израде и усвајања Претходне анализе и/или Програма реализације за поједина средства наоружања и војне опреме, по потреби, коригује се план научноистраживачког рада, план истраживања и развоја наоружања и војне опреме и план развоја и опремања Војске Србије и регулишу надлежност и обавезе о извршењу и финансирању задатака.

Измену плана научноистраживачког рада и плана истраживања и развоја наоружања и војне опреме покреће носилац развоја, а измену плана развоја и опремања Војске Србије покреће тактички носилац.

Члан 9.

Опремање Војске Србије може се реализовати и као ургентно опремање Војске Србије, а иницирају га Генералштаб Војске Србије или Сектор.

Ради започињања поступка ургентног опремања Војске Србије, Генералштаб Војске Србије доставља Сектору анализу недостајућих способности које је потребно ургентно унапредити или развити са приложеним тактичким захтевима, а Сектор на основу тактичких захтева израђује почетне ТТЗ.

Ургентно опремање Војске Србије врши се кроз израду и одобравање Елабората ургентног опремања. Елаборат ургентног опремања усаглашавају Генералштаб Војске Србије и Сектор, након чега Сектор предлаже Елаборат ургентног опремања на одобравање министру одбране уз сагласност Генералштаба Војске Србије.

Саставни део Елабората ургентног опремања су ТТЗ за средства наоружања и војне опреме за која се покреће ургентно опремање.

Изузетно, опремање Војске Србије наоружањем и војном опремом може се вршити и по посебној одлуци министра одбране.

Члан 10.

Крајњи рок за доношење одлука и решења надлежних нивоа одлучивања у процесу опремања наоружањем и војном опремом је 30 дана за све одлуке које се доносе уз учешће одговарајућих савета, а 15 дана за доношење одлука без учешћа савета. Рок за доношење одлука и решења тече од момента пријема елабората или извештаја о реализованим испитивањима средстава наоружања и војне опреме код доносиоца израде.

Рок за доношење одлука у процесу опремања по ургентним програмима опремања Војске Србије је 15 дана од момента пријема захтева за ургентно опремање.

Члан 11.

Подаци о опремању Војске Србије наоружањем и војном опремом представљају тајне податке. Тактичком студијом, Претходном анализом, Програмом реализације, Елаборатом ургентног опремања или посебном одлуком министра одбране предлажу се и усвајају степен тајности и мере безбедности у складу са важећим прописима.

Члан 12.

У току процеса опремања Војске Србије наоружањем и војном опремом користе се тајни називи (шифре), пуни називи и привремене ознаке задатака или средстава наоружања и војне опреме, што регулишу надлежни нивои одлучивања.

Члан 13.

Сва добра (материјали, алати, средства наоружања и војне опреме, техничка документација: конструкциона и софтверска документација, елаборати, студије, анализе, софтвер и др.), која у току рада на истраживачким и развојним задацима настану у привредним друштвима и институцијама ван Министарства одбране, а Министарство одбране их је финансирало, представљају имовину којом располаже Министарство одбране у обиму којим их је финансирало, што се дефинише уговором.

Члан 14.

Продаја, давање без накнаде, давање на привремено коришћење, давање у закуп, расхоровање и други поступци са наоружањем и војном опремом, техничком документацијом, алатима и опремом који су настали у процесу развоја, регулишу се према прописима којима се уређују материјално пословање и прибављање и располагање покретним стварима у Министарству одбране и Војсци Србије.

II. НАДЛЕЖНОСТ, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ УЧЕСНИКА У ОПРЕМАЊУ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ НАОРУЖАЊЕМ И ВОЈНОМ ОПРЕМОМ

1. Министарство одбране

Члан 15.

Министар одбране:

- 1) покреће разматрање и доношење одлука Владе Републике Србије, Савета за националну безбедност и Народне скупштине Републике Србије из њихове надлежности, а везано за опремање Војске Србије;
- 2) доноси одлуке којима се обезбеђује опремање Војске Србије наоружањем и војном опремом, и то:
 - (1) одлуку о усвајању плана развоја и опремања Војске Србије на основу предлога Генералштаба Војске Србије и сагласности Сектора;

- (2) одлуку о одобравању планова набавки наоружања и војне опреме коју је израдио Сектор, на основу предлога Генералштаба Војске Србије;
- (3) одлуку о одобравању Елабората ургентног опремања Војске Србије на основу предлога Сектора и сагласности Генералштаба Војске Србије;
- (4) одлуку о одобравању плана истраживања и развоја наоружања и војне опреме на основу предлога Сектора и мишљења Генералштаба Војске Србије;
- (5) посебне одлуке у вези са опремањем наоружањем и војном опремом које припрема Сектор у сарадњи са Генералштабом Војске Србије, а на основу:
 - смерница које произилазе из основа развоја и опремања Војске Србије које је утврдио председник Републике или
 - међународних споразума (споразуми о сарадњи у области одбране, војно-техничкој и војно-економској сарадњи и др.) или
 - стратегије развоја одбрамбених технологија.
- 3) на основу предлога Сектора уређује начин и поступак истраживања, развоја, испитивања, производње, стандардизације, метрологије, кодификације и номенклатуре наоружања и војне опреме за потребе Војске Србије.

Члан 16.

Сектор у чијој је надлежности наоружање и војна опрема надлежан је за:

- 1) израду предлога одлука министра одбране којима се обезбеђује опремање Војске Србије наоружањем и војном опремом;
- 2) истраживање, развој, производњу, набавку и контролу квалитета наоружања и војне опреме;
- 3) припремање прописа из области истраживања, развоја, испитивања, производње, стандардизације, метрологије, кодификације и номенклатуре наоружања и војне опреме;
- 4) израду планова освајања генералног ремонта, стандардизације, метрологије, кодификације и номенклатуре у Војсци Србије;
- 5) дефинисање задатака истраживања и развоја нових средстава наоружања и војне опреме, као и задатака за усавршавање постојећег наоружања и војне опреме, који ће бити предложени и одобрани у оквиру планова истраживања и развоја средстава наоружања и војне опреме;
- 6) израду планова истраживања и развоја наоружања и војне опреме који садрже и задатке усавршавања постојећег наоружања и војне опреме (годишњих и средњорочних), на основу дефинисаних задатака из тачке 5) овог члана и предлога тактичких носиоца;
- 7) иницирање и предлагање ургентног опремања и израду Елабората ургентног опремања Војске Србије и у оквиру њих формирања ТТЗ за средство наоружања и војне опреме на основу тактичких захтева Војске Србије;
- 8) планирање задатака истраживања и развоја који нису непосредно везани за одређена средства наоружања и војне опреме, функционалних задатака, задатака опремања института и задатака развоја технологија, материјала и саставних делова;
- 9) израду Претходних анализа и Програма реализације за задатке истраживања, развоја и набавке наоружања и војне опреме;
- 10) доношење решења о усвајању Програма реализације за средства „Б” категорије уз сагласност другог нивоа/тактичког носиоца;
- 11) процес израде, координације, усаглашавање и доношење стандарда одбране и прописа о квалитету производа (у даљем тексту: ПКП), контролу примене стандарда одбране и ПКП и праћење избора и рада установа које верификују мерна средства за потребе Војске Србије и Министарства одбране;
- 12) израду, доношење и издавање прописа у области квалитета средстава наоружања и војне опреме, за проверавање и оцењивање квалитета производа и процеса, за оцењивање и сертификацију система менаџмента, као и за оцењивање усаглашености произвођача наоружања и војне опреме и њихових коопераната са одговарајућим стандардима;
- 13) контролу квалитета средстава наоружања и војне опреме у фазама развоја и освајања производње; обављање повремене контроле и оцењивање квалитета средстава наоружања и војне опреме у току серијске производње, и завршне контроле квалитета наоружања и војне опреме из серијске производње, а на основу потреба и у току освајања ремонта и експлоатације;
- 14) учешће у комисијама Министарства одбране и Војске Србије за квантитативни и квалитативни пријем наоружања и војне опреме набављеног као готов производ са домаћег или страног тржишта;
- 15) ангажовање произвођача наоружања и војне опреме у процесу истраживања, развоја, освајања производње и серијске производње, испитивања средстава наоружања и војне опреме, као и њихових елемената и делова и процесу обезбеђивања остале техничке и материјалне основе за будућу производњу;

- 16) обезбеђивање израде, овере и чувања оригиналне техничке документације наоружања и војне опреме укључујући и софтвере за средства наоружања и војне опреме набављена кроз развој, као и уговорену документацију за средства наоружања и војне опреме која се набављају као готов производ са тржишта;
- 17) анализирање потреба и предлагање формирања метролошких лабораторија за баждарење и верификацију еталона и мерних средстава и организовање успостављања и чувања еталона мерних јединица у установама Војске Србије и Министарства одбране;
- 18) израду предлога стратегије развоја одбрамбених технологија;
- 19) планирање развоја капацитета за истраживање, развој, испитивање и производњу наоружања и војне опреме, њиховог метролошког обезбеђења, као и планирање и реализацију финансијских средстава за инвестиције;
- 20) планирање и реализовање освајања лиценце производње наоружања и војне опреме;
- 21) набавку средстава наоружања и војне опреме ради опремања Војске Србије, набавку средстава наоружања и војне опреме ради истраживања и развоја, набавку узорака наоружања и војне опреме, набавку лиценци за производњу наоружања и војне опреме, набавку опреме и материјала;
- 22) планирање и вођење научнотехничке и војно економске сарадње са страним државним институцијама и оружаним снагама, као и сарадњу у области истраживања, развоја, испитивања, производње наоружања и војне опреме са иностраним партнерима;
- 23) анализу, контролу, верификовање и давање предлога за унапређење квалитета података у номенклатури и кодификацији;
- 24) сарадњу са научноистраживачким и развојним установама ван Војске Србије и Министарства одбране и привредним друштвима у области истраживања, развоја и производње наоружања и војне опреме;
- 25) праћење тенденција развоја наоружања и војне опреме у свету и предлагање техничких решења наоружања и војне опреме за достизање способности Војске Србије у оквиру чиниоца наоружање и војна опрема;
- 26) истраживање тржишта наоружања и војне опреме у свету и предлагање појединих типова средстава наоружања и војне опреме за набавку у циљу достизања потребних способности у оквиру чиниоца наоружање и војна опрема.

Члан 17.

У процесу доношења одлука из надлежности Сектора, а у смислу овог правилника, помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружање и војна опрема, може образовати савет, који ће по потреби бити консултован у вези са проблематиком истраживања, развоја, производње, испитивања и набавке наоружања и војне опреме. У том случају помоћник министра одбране надлежан за наоружање и војну опрему одређује његов састав и доноси пословник о раду. Помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружање и војна опрема, по потреби, може консултовати и друга стручна тела и за послове везане за опремање наоружањем и војном опремом формирати радне тимове од стручних лица из састава Сектора и других организационих целина Министарства одбране и Војске Србије, уз сагласност њихових надлежних руководиоца.

2. Генералштаб

Члан 18.

Надлежности Генералштаба Војске Србије у области опремања Војске Србије наоружањем и војном опремом реализују се у два нивоа:

- 1) начелник Генералштаба Војске Србије – први ниво;
- 2) тактички носиоци – други ниво.

Први ниво одлучивања своја права посебном одлуком може пренети на други ниво одлучивања за сваки конкретан случај.

Први ниво образује Главни војнотехнички савет који ће по потреби бити консултован и ангажован у припреми кључних елемената за доношење одлука у вези са опремањем Војске Србије наоружањем и војном опремом.

Ради обезбеђивања веће стручности у процесу доношења одлука другог нивоа у циљу опремања наоружањем и војном опремом, други ниво може консултовати савете управа Генералштаба Војске Србије, видова, родова и служби, као и друга стручна тела формирана за ту намену.

Члан 19.

Начелник Генералштаба Војске Србије:

- 1) предлага план развоја и опремања Војске Србије;
- 2) усваја Тактичку студију, Претходну анализу и Програм реализације за наоружање и војну опрему „А” категорије;
- 3) даје сагласност на Елаборат ургентног опремања Војске Србије на основу предлога Сектора;
- 4) доноси решење о усвајању у наоружање и војну опрему средстава „А” категорије;

- 5) именује председника и сталне чланове Главног војнотехничког савета и прописује пословник о његовом раду;
- 6) предлаже Пројектног официра и сталне чланове Интегралног пројектног тима из састава Војске Србије;
- 7) иницира и предлаже ургентно опремање у оквиру којег Сектору доставља анализу недостајућих способности које је потребно ургентно унапредити или развити, са приложеним тактичким захтевима.

Члан 20.

Главни војнотехнички савет, уколико је консултован од стране првог нивоа:

- 1) предлаже начелнику Генералштаба Војске Србије одлуке о усвајању Тактичких студија, Претходних анализа и Програма реализације за наоружање и војну опрему „А” категорије;
- 2) разматра извештаје о завршним и верификационим испитивањима и предлаже одлуку о усвајању у наоружање Војске Србије средстава „А” категорије;
- 3) разматра реализацију плана развоја и опремања Војске Србије и доноси предлоге закључака са предлогом мера;
- 4) разматра информације о току реализације појединих приоритетних задатака опремања и доноси предлоге закључака о евентуално потребним променама Програма реализације у погледу ТТЗ, динамике и финансирања.

Предлоге Главног војнотехничког савета први ниво одлучивања разматра и може их прихватити, одбити, вратити на дораду или донети другачију одлуку.

Члан 21.

Тактички носиоци за поједина средства наоружања и војне опреме:

- 1) израђују, спроводе усаглашавање и усвајање тактичке студије за средства наоружања и војне опреме „Б” категорије и предлажу првом нивоу да одлучује о усвајању Тактичких студија за средства „А” категорије;
- 2) по одлуци Сектора и уз сагласност Генералштаба Војске Србије могу бити носиоци израде Претходне анализе или Програма реализације за средства наоружања и војне опреме;
- 3) могу да предлажу задатке за планове истраживања и развоја средстава наоружања и војне опреме, као и задатке за усавршавање наоружања и војне опреме ради побољшања перформанси наоружања и војне опреме или њиховог рационалнијег експлоатисања;
- 4) разматрају и усвајају Претходне анализе за средства наоружања и војне опреме „Б” категорије, а Главном војнотехничком савету предлажу усвајање Претходних анализа за средства наоружања и војне опреме „А” категорије;
- 5) разматрају Програме реализације и дају сагласност Сектору за усвајање Програма реализације за средства наоружања и војне опреме „Б” категорије, а Главном војнотехничком савету предлажу усвајање Програма реализације за средства наоружања и војне опреме „А” категорије;
- 6) предлажу лица из свог састава за чланове пројектних тимова и радних група које формира Сектор;
- 7) на основу извештаја Сектора, прате реализацију планова истраживања, развоја и опремања у области наоружања и војне опреме и могу да предложе мере ради оптимизације експлоатационих карактеристика средства наоружања и војне опреме;
- 8) усаглашавају студије развоја видова, родова и служби у области наоружања и војне опреме и обезбеђују међусобну усклађеност свих чинилаца способности;
- 9) доносе решења о усвајању у наоружање средстава наоружања и војне опреме „Б” категорије, а за средства наоружања и војне опреме „А” категорије припремају материјале са предлогом одлуке за Главни војнотехнички савет;
- 10) носиоци су реализације верификационих и завршних испитивања средстава наоружања и војне опреме, учествују у изради планова, организацији, праћењу и реализацији испитивања наоружања и војне опреме из своје надлежности и материјално их обезбеђују;
- 11) обезбеђују примену прописа из области стандардизације, метрологије, кодификације и номенклатуре наоружања и војне опреме из своје надлежности;
- 12) израђује захтеве за набавку наоружања и војне опреме у складу са планом набавки и другим документима дефинисаним овим правилником;
- 13) прате спровођење прелиминарних и потпуних испитивања иновација и израђују анализе применљивости иновација из своје надлежности;
- 14) могу да иницирају ургентно опремање Војске Србије наоружањем и војном опремом.

Члан 22.

Уколико су формиран и консултован од стране надлежног нивоа одлучивања, Војни савети видова и управа Генералштаба Војске Србије:

- 1) разматрају програмска документа о развоју видова, родова и служби;

- 2) разматрају и предлажу планове научноистраживачког рада и опремање наоружањем и војном опремом из своје надлежности;
- 3) разматрају и предлажу Тактичку студију и Претходну анализу за средства „Б” категорије, а разматрају и предлажу одлуке првом нивоу за средства „А” категорије;
- 4) разматрају и предлажу за усвајање Програма реализације по тактичкој надлежности;
- 5) разматрају резултате истраживања, развоја, производње и набавки наоружања и војне опреме;
- 6) разматрају резултате завршних и верификационих испитивања и предлажу одлуку о усвајању у наоружање Војске Србије средства наоружања и војне опреме „Б” категорије, а за средства наоружања и војне опреме „А” категорије припремају материјале са предлогом одлуке за Главни војнотехнички савет;
- 7) разматрају анализе применљивости и извештаје са потпуног испитивања свих врста иновација из своје надлежности и предлажу одлуке за програмирање иновација значајних за Војску Србије.

3. Научноистраживачке и развојне институције

Члан 23.

Војнотехнички институт је научноистраживачка установа надлежна за реализацију истраживања и развоја наоружања и војне опреме за потребе Војске Србије.

Делатност Војнотехничког института обухвата:

- 1) истраживање тенденција и перспективе развоја наоружања и војне опреме у свету и у земљи;
- 2) учешће у изради студија развоја видова, родова и служби којима се дефинишу правци развоја Војске Србије;
- 3) учешће у изради Тактичких студија по захтеву тактичких носилаца;
- 4) учешће у раду пројектног тима у фази израде Претходних анализа и Програма реализације за средства „А” категорије и „Б” категорије,
- 5) израду Програма реализације за задатке истраживања, развоја и усавршавања;
- 6) реализацију истраживачких и развојних задатака, самостално или у сарадњи са другим истраживачко-развојним организацијама из Војске Србије и Министарства одбране или изван система;
- 7) учешће у реализацији освајања производње и у самој производњи средства наоружања и војне опреме из развоја;
- 8) послове органа надлежног за техничку документацију наоружања и војне опреме које развија или за која га одреди надлежни ниво одлучивања;
- 9) реализацију функционалних задатака за потребе тактичких и техничких носилаца опремања;
- 10) израду атрапа, функционалних модела, пробних комада, технолошких демонстратора, прототипова и прототипских партија, учешће у производњи, усавршавању и интеграцији сложених система наоружања и војне опреме, а изузетно и малосеријску производњу средстава наоружања и војне опреме за коју је био носилац развоја, самостално, са изабраним носиоцима серијске производње или са другим кооперантима.

Члан 24.

Организациона целина надлежна за примењену математику и електронику је војна установа која обавља научноистраживачку делатност у области криптологије, криптозаштите информација и заштиту од компромитујућег електромагнетног зрачења.

Члан 25.

Универзитет одбране, Војна академија, технички ремонтни заводи и друге структуре Министарства одбране и Војске Србије које имају истраживачко-развојне капацитете могу се ангажовати у истраживању и по потреби, на развоју наоружања и војне опреме. У складу са могућностима и потребама, ове структуре учествују у изради Тактичких студија, Претходних анализа и Програма реализације.

Члан 26.

Опитни центар је надлежан и одговоран за завршна испитивања наоружања и војне опреме из развоја, верификациона испитивања узорака наоружања и војне опреме које се набавља са домаћег или страног тржишта ради реализације редовних или ургентних програма опремања Војске Србије, као и ради пријема донација и хомологациона испитивања подсистема односно уређаја који чине комплет система наоружања и војне опреме.

Завршна испитивања опитни центар врши по одредбама овог правилника, правилника којим је уређена надлежност, делатност и начин рада опитног центра и упутства којим је уређено пријављивање испитивања опитном центру.

По захтевима тактичких носилаца и/или Сектора и/или носилаца развоја, поред завршних испитивања наоружања и војне опреме, опитни центар учествује у трупним испитивањима, испитивањима у току истраживања, развоја, експлоатације, одржавања и складиштења наоружања и војне опреме и квалитативном пријему.

Опитни центар по реализацији завршних испитивања израђује елаборат, а по реализацији верификационих испитивања израђује извештај, у којем даје приказ испуњености постављених ТТЗ кроз компаративни приказ остварених/измерених карактеристика и захтеваних карактеристика средства наоружања и војне опреме у односу на критеријуме из усаглашеног плана и програма испитивања.

Опитни центар такође се бави и:

- 1) реализацијом истраживања у области метода испитивања и критеријума за оцену квалитета употребљивости, сигурности и функционисања наоружања и војне опреме;
- 2) учешћем у изради Претходне анализе и Програма реализације за задатке развоја, производње и набавке наоружања и војне опреме, у делу који се односи на испитивање и верификацију средстава.

Опитни центар, по потреби, користи лабораторије и друге војне и цивилне институције за лабораторијска и експлоатациона испитивања.

Члан 27.

Сектор, управа надлежна за истраживање, развој и производњу, као и носиоци развоја из Министарства одбране и Војске Србије могу ангажовати привредна друштва и истраживачко-развојне организације ван Министарства одбране и Војске Србије у реализацији истраживачко-развојних задатака.

4. Привредна друштва и друге организације

Члан 28.

Произвођачи наоружања и војне опреме могу бити носиоци истраживања, развоја, освајања и производње наоружања и војне опреме.

Члан 29.

Ремонтни заводи могу бити ангажовани у пословима усавршавања, развоја, освајања ремонта и производње наоружања и војне опреме.

III. МОДЕЛИ ОПРЕМАЊА

Члан 30.

Опремање Војске Србије средствима наоружања и војне опреме врши се по једном од следећих модела:

- 1) истраживање, развој и производња наоружања и војне опреме:
 - (1) сопствени развој, освајање производње и производња наоружања и војне опреме,
 - (2) развој/освајање производње и производња наоружања и војне опреме по лиценцној документацији,
 - (3) развој, освајање производње и производња наоружања и војне опреме у кооперацији са домаћим или иностраним партнером;
- 2) набавка средства наоружања и војне опреме са тржишта;
- 3) ургентно опремање.

Одлука о моделу опремања доноси се на основу Претходне анализе, или Елабората ургентног опремања, или посебне одлуке министра одбране, а сама реализација се одвија према активностима приказаним у технолошким шемама које су дате у прилозима овог правилника и чине његов саставни део. Изабрани модел опремања се реализује кроз операционализацију Програма реализације или Елабората ургентног опремања.

Сектор ће формирати централни регистар усвојених планских и програмских докумената.

Члан 31.

Тактичка студија је полазни документ процеса опремања Војске Србије наоружањем и војном опремом, а израђују је тактички носиоци уз учешће представника надлежног вида према садржају Тактичке студије који је дат у Прилогу 2. овог правилника и чини његов саставни део.

Ако студија развоја вида, рода или службе обухвата анализу недостајућих оперативних способности, која се унапређују кроз одређена средства наоружања и војне опреме као чиниоца способности, не треба радити Тактичку студију, о чему одлуку доноси други ниво одлучивања.

Члан 32.

Претходна анализа представља полазни документ на основу кога се доноси одлука о моделу опремања и по потреби обезбеђује финансирање почетног развоја, финансирање набавке узорака средстава наоружања и војне опреме са тржишта и финансирање израде Програма реализације. Садржај Претходне анализе дат је у Прилогу 3. овог правилника и чини његов саставни део.

У оквиру Претходне анализе разматрају се и одобравају почетни ТТЗ који се раде према важећем СОРС.

Уколико се у оквиру Претходне анализе одреди истраживање, развој и производња наоружања и војне опреме као модел опремања, уједно се дефинише да ли постоји потреба за почетним развојем, у циљу сагледавања могућности испуњења почетних ТТЗ, односно смањења ризика развоја наоружања и војне опреме.

Носилац активности израде Претходне анализе је Сектор, учествују тактички и технички носиоци, а могу да учествују и представници видова, произвођачи наоружања и војне опреме и опитни центар ради дефинисања услова испитивања. Изузетно Сектор, уз сагласност првог нивоа одлучивања може одредити да тактички носиоци за поједина средства наоружања и војне опреме буду носиоци израде Претходне анализе.

Сектор може по потреби, у фази израде Претходне анализе одредити Пројектни тим за средства „Б” категорије, а за средства „А” категорије може предложити Интегрални пројектни тим.

Члан 33.

У складу са изабраним моделом опремања, израђује се Програм реализације. Програм реализације је основни документ за дефинисање динамике реализације и финансирања опремања Војске Србије наоружањем и војном опремом у случају изабраног модела опремања из члана 30. став 1. тач. 1) или 2) овог правилника. Садржај Програма реализације дат је у Прилогу 4. овог правилника и чини његов саставни део.

Носилац активности израде Програма реализације је Сектор, учествују тактички носиоци, технички носиоци, носиоци функције одржавања, произвођачи и опитни центар ради дефинисања услова испитивања. Изузетно, Сектор уз сагласност првог нивоа одлучивања може одредити да тактички носиоци за поједина средства наоружања и војне опреме буду носиоци израде Програма реализације.

Сектор може по потреби, у фази израде Програма реализације одредити Пројектни тим за средства „Б” категорије, а за средства „А” категорије може предложити интегрални пројектни тим.

Члан 34.

Уколико је формиран, интегрални пројектни тим врши координацију између надлежних организационих целина Министарства одбране и Војске Србије у вези са опремањем средствима „А” категорије за који је формиран, израђује планска и програмска документа за опремање, предлаже међуфазне одлуке у току реализације пројекта опремања, управља документима пројекта, прати реализацију процеса опремања (кроз развој или набавку са тржишта) све до истека гарантног рока утврђеног уговором за нулту серију (у случају развоја) односно за прву серију набављену као готов производ са тржишта.

Интегралним пројектним тимом руководи пројектни менаџер. Поред пројектног менаџера, тим чине пројектни официр, који је уједно и заменик пројектног менаџера, стални као и придружени чланови интегралног пројектног тима.

Пројектног менаџера и сталне чланове Интегралног пројектног тима из Министарства одбране предлаже помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружање и војна опрема.

Пројектног официра и сталне чланове Интегралног пројектног тима из Војске Србије предлаже начелник Генералштаба Војске Србије.

Критеријуми за избор пројектног менаџера, пројектног официра и чланова интегралног пројектног тима, као и њихови задаци и начин рада уређује се прописом који регулише рад интегралних пројектних и пројектних тимова.

Наредбу о формирању интегралног пројектног тима са именовањем пројектног менаџера, пројектног официра и сталних чланова Интегралног пројектног тима на предлог Сектора доноси министар одбране.

Стални чланови интегралног пројектног тима привремено се упућују у састав управе надлежне за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме уколико се ради о истраживању, развоју и производњи наоружања и војне опреме или у састав организационе целине која је надлежна за набавку уколико се ради о набавци наоружања и војне опреме са тржишта.

У састав интегралног пројектног тима могу се, по потреби, одредити придружени чланови.

Састав, период и обим ангажовања придружених чланова тима, зависно од фазе реализације пројекта опремања, одређује помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружање и војна опрема уз сагласност руководиоца организационих целина Министарства одбране и Војске Србије из чијег је састава придружени члан тима.

Члан 35.

Уколико је формиран, пројектни тим врши координацију између надлежних организационих целина Министарства одбране и Војске Србије у вези са опремањем средствима наоружања и војне опреме „Б” категорије, израђује планска и програмска документа за опремање, предлаже међуфазне одлуке у току реализације пројекта опремања, управља документима пројекта, прати реализацију процеса опремања све до истека гарантног рока утврђеног уговором за нулту серију (у случају сопственог развоја) односно за прву серију набављену као готов производ са тржишта.

Пројектним тимом руководи руководиоца пројектног тима. Поред руководиоца, тим чине и чланови пројектног тима сачињени од представника носиоца развоја, тактичког носиоца, техничког носиоца и носиоца функције одржавања, а уколико се ради о набавци са тржишта и чланови из састава организационе целине надлежне за ту набавку.

Руководиоца пројектног тима и остале чланове из састава Министарства одбране предлаже руководиоца управе надлежне за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме.

Чланове пројектног тима из Војске Србије предлаже тактички носилац – команде видова и управа Генералштаба Војске Србије.

Критеријуми за избор руководиоца пројектног тима и чланова тима, као и њихови задаци и начин рада уређује се прописом који регулише рад интегралних пројектних и пројектних тимова

Састав, период и обим ангажовања чланова пројектног тима, зависно од фазе реализације пројекта опремања, одређује помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружање и војна опрема, уз сагласност руководиоца организационих целина Министарства одбране и Војске Србије из чијег је састава члан тима.

Наредбу о формирању пројектног тима са именовањем руководиоца тима, и сталних чланова на предлог управе надлежне за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме доноси помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружање и војна опрема.

IV. ИСТРАЖИВАЊЕ, РАЗВОЈ И ПРОИЗВОДЊА СРЕДСТАВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

Члан 36.

Задаци истраживања и развоја средстава наоружања и војне опреме и њихово материјално и финансијско обезбеђење планирају се годишњим и средњорочним плановима.

Планови обухватају текуће и нове задатке које могу предложити: Сектор, команде видова Војске Србије и управе Генералштаба Војске Србије, као и научноистраживачке, развојне и произвођачке организације.

Задаци унети у план истраживања и развоја наоружања и војне опреме треба да буду усклађени са програмом развоја капацитета за производњу наоружања и војне опреме Групације ОИС и програмом развоја капацитета за производњу наоружања и војне опреме ОТИБС, који су донети у складу са законом којим се уређују производња и промет наоружања и војне опреме

1. Истраживање

Члан 37.

Према циљевима који се желе постићи, истраживања се деле на општа и примењена.

Општа истраживања врше се ради стицања и унапређења научних сазнања (технологија, метода), без непосредног везивања за одређено средство наоружања и војне опреме. Резултати ових истраживања обрађују се у виду студија или елабората.

Примењена истраживања врше се ради налажења решења за одређене техничке и технолошке проблеме и, по правилу, претходе развоју новог или модернизацији постојећег средства наоружања и војне опреме и треба да омогуће њихов бржи и економичнији развој. Завршавају се конкретним решењима, а најчешће функционалним моделом у једној или више варијаната на којима је могуће извршити верификацију истраживања.

Резултати ових истраживања обрађују се у виду елабората.

Члан 38.

Одлуку о уношењу задатака општих и примењених истраживања у план научноистраживачког рада и план истраживања и развоја наоружања и војне опреме доноси помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме.

Финансирање истраживања може се реализовати средствима која су распоређена по плану истраживања и развоја наоружања и војне опреме, као и заједнички са другим институцијама у Републици Србији и одговарајућим министарствима, уколико постоји заједнички интерес за истраживањем. У овом случају, тема истраживања мора бити договорена и од интереса за обе стране.

Ради брже аквизиције технологија од значаја за област одбране, носилац истраживања може да изврши уговарање са институцијама и привредним друштвима и која нису сертифицирана за приступ тајним подацима, под условом да се тајни подаци не уступају тим институцијама и привредним друштвима, а да се уговором уреди чување података који могу представљати пословну тајну.

За задатке општих и примењених истраживања, унете у план истраживања и развоја средстава наоружања и војне опреме, носиоци реализације истраживања израђују Програм реализације, према Садржају Програма реализације истраживачких задатака који је дат у Прилогу 5. овог правилника и чини његов саставни део.

Програм реализације општих истраживања разматра надлежни орган носиоца истраживања. На основу предлога носиоца истраживања, решење о усвајању Програма реализације општих истраживања доноси управа надлежна за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме.

Резултате задатака општих истраживања разматра надлежни орган носиоца истраживања. На основу предлога носиоца истраживања, управа надлежна за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме доноси одлуку о даљем коришћењу резултата истраживања.

Програм реализације примењених истраживања за средство наоружања и војне опреме разматра управа надлежна за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме. На основу предлога управе надлежне за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме, решење о усвајању Програма реализације примењених истраживања доноси Сектор.

Управа надлежна за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме, разматра резултате примењених истраживања и са оценом и предлогом коришћења, доставља помоћнику министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме, на доношење одлуке.

Резултате задатака примењених истраживања, по потреби, разматра други ниво одлучивања и доставља мишљење о даљем поступању управи надлежној за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме.

Сектор обезбеђује реализацију задатака истраживања, као и коришћење резултата истраживања.

Технолошка шема активности при реализацији задатака општих и примењених истраживања дата је у Прилогу 6. овог правилника и чини његов саставни део.

За реализацију задатака истраживања, за које организационе целине Министарства одбране и Војске Србије немају потребне или расположиве функционалне способности, може се изабрати извршилац истраживања ван система одбране, а исто се може уговорити и са више извршиоца ради бољег сагледавања могућности домаће/доступне научнотехнолошке базе, поређења различитих техничких решења и смањења ризика преласка у следећу фазу истраживања или оценом могућности развоја.

Критеријуме за избор извршиоца истраживања одређује управа надлежна за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме.

Уговор са изабраним извршиоцем истраживања закључују руководиоци организационих целина Министарства одбране и Војске Србије у складу са одлуком којом се уређују овлашћења за набавку покретних ствари, радова и услуга и располагања покретним стварима у Министарству одбране и Војсци Србије. Уговором са извршиоцем истраживања посебно се уређује право интелектуалне својине, начин финансирања, као и међусобне обавезе.

2. Сопствени развој средстава наоружања и војне опреме

Члан 39.

Сопствени развој средстава наоружања и војне опреме представља процес развоја новог или модернизацију постојећег средства наоружања и војне опреме од почетног развоја до израде прототипа или прототипске партије закључно са израдом конструкционе документације за нулту серију.

Сопствени развој реализује Сектор са својим организационим целинама, самостално, или у сарадњи са произвођачима наоружања и војне опреме и другим научноистраживачким институцијама или производним организацијама из Републике Србије.

Кроз план истраживања и развоја наоружања и војне опреме и план развоја и опремања Војске распоређују се финансијска средства за реализацију сопственог развоја средстава наоружања и војне опреме, која су за те намене обезбеђена Законом о буџету Републике Србије на разделу Министарства одбране.

Одлука о сопственом развоју се доноси у оквиру Претходне анализе, а реализација тече према активностима приказаним у Технолошкој шеми активности при планирању и реализацији задатака сопственог развоја средстава наоружања и војне опреме, која је дата у Прилогу 7. овог правилника и чини његов саставни део.

Сопствени развој средстава наоружања и војне опреме може да се одвија кроз две фазе: почетни развој и прототипски развој.

Члан 40.

Развој средстава наоружања и војне опреме може бити потпуни или постепени у смислу достизања захтеваних тактичко-техничких захтева.

Потпуни развој наоружања и војне опреме захтева израду прототипа или прототипске партије на којој ће се извршити верификација постављених тактичко-техничких захтева, као предуслов за прелазак у фазу израде нулте серије и серије.

Постепени развој наоружања и војне опреме захтева израду прототипа или прототипске партије на којој ће се извршити верификација постављених тактичко-техничких захтева за предметну фазу развоја, као предуслов за прелазак у наредне фазе развоја и опремања.

Члан 41.

Потпуни или предвиђена фаза постепеног развоја се завршава доношењем решења о усвајању средства у наоружања и војне опреме и израдом техничке документације за нулту серију.

Члан 42.

Сопствени развој средства наоружања и војне опреме може се реализовати тако да:

- 1) Војнотехнички институт буде носилац почетног и прототипског развоја, закључно са израдом конструкционе документације за нулту серију;
- 2) изабрани произвођачи наоружања и војне опреме или друге истраживачко-развојне институције буду носиоци почетног и прототипског развоја, обухватајући и израду конструкционе документације за нулту серију;
- 3) Војнотехнички институт или друге истраживачко-развојне институције буду носиоци почетног развоја, а изабрани произвођачи средстава наоружања и војне опреме носиоци прототипског развоја, обухватајући и израду конструкционе документације за нулту серију.

Члан 43.

Сопствени развој средстава наоружања и војне опреме реализује носилац развоја који је дефинисан у Претходној анализи или Програму реализације, самостално или у сарадњи са произвођачима наоружања и војне опреме или другим истраживачко-развојним институцијама из Републике Србије.

Уколико је изабрани носилац сопственог развоја изван Министарства одбране, уговор са изабраним носиоцем развоја закључује руководиоца организационе целине Министарства одбране или Војске Србије у складу са одлуком којом се уређују овлашћења за набавку добара, радова и услуга и располагања покретним стварима у Министарству одбране и Војсци Србије. Уговором се посебно уређује право интелектуалне својине, начин финансирања, као и међусобне обавезе.

Изузетно, када се ради о одређеним задацима где је процењени ризик неуспеха сопственог развоја минималан, може се уговорати целокупно опремање Војске Србије, с тим што одредбе уговора о нултој серији ступају на снагу после успешне реализације прототипа односно прототипске партије и усвајања средства у наоружање Војске Србије, а за серијску производњу након пријема нулте серије.

У случају сопственог развоја и освајања производње сложених средстава са дужим периодом развоја и освајања производње, одлука о наредним фазама опремања (нулта серија и серија) може се донети и пре завршетка претходне фазе. Предлог за такву одлуку, уз сагласност одговарајућих органа другог нивоа, даје Сектор када на основу стања претходне фазе развоја закључи да се без већег ризика може ући у наредну фазу производње, а одлуку доноси министар одбране.

Члан 44.

У случају развоја сложених средстава наоружања и војне опреме за које се процењује дужи период, већи ризик развоја, обимније инвестирање и потреба за унапређењем тренутних развојних и производних капацитета и индустријске технолошке базе, може се планирати постепени развој и опремање.

Фазе развоја, код постепеног развоја, дефинишу се тако да:

- 1) по успешном завршетку сваке фазе средство наоружања и војне опреме чини функционални и за употребу безбедан систем који је могуће произвести са расположивим индустријским ресурсима на достигнутом технолошком нивоу;
- 2) резултати сваке фазе развоја унапређују постојеће оперативне способности.

Тактичко-технички захтеви средства наоружања и војне опреме дефинишу се тако да омогућавају верификацију сваке фазе развоја.

Ниво ТТЗ који ће се достићи у свакој фази развоја, динамика производње количина којима ће се извршити опремање после завршетка сваке фазе развоја, као и додатно испуњење ТТЗ средстава наоружања и војне опреме из претходних фаза развоја се дефинише у Програму реализације.

По верификацији сваке фазе развоја прелази се у производњу и опремање тако да употреба предметног средства наоружања и војне опреме започиње са достигнутом нивоом тактичко-техничких карактеристика односно нивоа способности.

Верификација сваке следеће фазе развоја обухвата проверу ТТЗ које та фаза треба да обезбеди и утицај на функционалност и безбедност средства наоружања и војне опреме достигнуте у претходним фазама, тако да се обезбеди најрационалнији и најбржи поступак реализације испитивања.

Након успешне верификације сваке фазе развоја, одлуку о почетку производње и опремању са предметним наоружања и војне опреме уз сагласност одговарајућих нивоа, доноси Сектор.

Шематски приказ постепеног развоја и опремања средствима наоружања и војне опреме дат је у Прилогу 8. овог правилника и чини његов саставни део.

Члан 45.

За средства „А” категорије, као и за средства „Б” категорије може се изградити претпројекат ако је то утврђено Претходном анализом.

Зависно од сложености средства претпројекат се може радити у више варијаната решења појединих делова или целине средства наоружања и војне опреме. Зависно од технолошких ризика, дефинисаних у Претходној анализи, израда претпројекта може да обухвати израду функционалног модела, атрапа или макета целог средства које се развија или његових критичних подсистема.

Садржај документације претпројекта средства наоружања и војне опреме дат је у Прилогу 9. овог правилника и чини њего саставни део.

Претпројекат подлеже рецензији предложеног техничког решења. Сектор одређује најмање три рецензента за рецензију Претпројекта. Садржај рецензије дат је у Прилогу 9. овог правилника и чини њего саставни део.

Позитивна рецензија техничког решења обрађеног у Претпројекту развоја је услов за реализацију, почетног или прототипског развоја.

Сектор, разматра претпројекат и стручне рецензије и у сарадњи са првим или другим нивоом зависно од категорије средства, доноси одлуку о наставку развоја (усваја се претпројекат и бира се најповољнија варијанта) или обустављању развоја (промена модела опремања).

Члан 46.

Средства наоружања и војне опреме развијају се (зависно од сложености и ризика успешности развоја, резултата примењених истраживања и других специфичности) кроз почетни развој, после којег следи прототипски развој, или само кроз прототипски развој. У Претходној анализи се дефинише да ли ће се предметно средство наоружања и војне опреме развијати почетним и прототипским или само прототипским развојем.

Почетни развој, за средства наоружања и војне опреме код којих је предвиђен, остварује се кроз израду и испитивање функционалних модела или пробног комада/пробних комада или и једних и других за цело средство или само за критичне компоненте. У почетном развоју решавају се проблеми од којих зависи успешност прототипског развоја.

Пробни комад, зависно од сложености средства, може се изградити у једној или више варијаната целине или делова средства. Уколико су у вези са предметним средством наоружања и војне опреме претходно реализована примењена истраживања, кроз пробни комад/пробне комаде може се проверити могућности коришћења резултата предметних примењених истраживања. По завршетку почетног развоја у складу са дефинисаним планом почетног развоја у Претходној анализи, носилац развоја врши конструкторска испитивања и израђује елаборат о почетном развоју.

Сектор у сарадњи са одговарајућим нивоом, разматра елаборат са резултатима почетног развоја, бира најповољнију варијанту (ако је рађено више варијаната) и усваја евентуалне измене и допуне почетних ТТЗ за прототипски развој и доноси оцену резултата почетног развоја. Одлуку о преласку на следећу фазу развоја, на основу предлога сектора, доноси надлежни ниво одлучивања.

На основу негативне оцене резултата почетног развоја, може се донети одлука о одустајању од модела опремања путем развоја.

Позитивна оцена резултата почетног развоја (ако је предвиђен у Претходној анализи) услов је за израду Програма реализације.

Члан 47.

Када су резултати почетног развоја задовољавајући у односу на постављени план почетног развоја дат у Претходној анализи, Програмом реализације се дефинише прототипски развој.

Ако се после почетног развоја мења носилац развоја, помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме, доноси одлуку о усвајању резултата испитивања почетног развоја и предаји документације почетног развоја другој организацији која ће радити прототипски развој и бити носилац развоја.

Уколико је нови носилац развоја изван Министарства одбране и Војске Србије закључује се уговор о међусобним правима и обавезама.

Члан 48.

Прототипски развој, тј. развој прототипа или прототипске партије врши се ради провере могућности испуњења ТТЗ и погодности за производњу.

У фази прототипског развоја, по потреби, израђују се и испитују функционални модели и пробни комади, а обавезно прототип или прототипска партија.

При одређивању броја прототипова и количина у прототипској партији узимају се у обзир потребе за проверу конструкцијских решења, контролу квалитета и поузданости кроз конструкторска, интерна и завршна испитивања.

За средства наоружања и војне опреме која се приликом испитивања уништавају (муниција и сл.) обавезно се ради прототипска партија.

Измене и допуне техничке документације у току развоја прототипа и прототипске партије, као и њену оверу врши носилац развоја.

Управа надлежна за истраживање, развој и производњу наоружања и војне опреме прати, анализира и ажурира реализацију планова развоја односно прати да ли је достигнути степен развоја у складу са динамиком предвиђеном у Програму реализације а на основу редовних или по захтеву урађених извештаја носилаца развоја, и предузима и/или предлаже Сектору мере за решавање уочених проблема, повећање ефикасности или поправљање стања.

По захтеву, информације о достигнутом степену развоја достављају се првом или другом нивоу (или њиховим органима – саветима).

Сектор даје инструкције и предузима мере из своје надлежности, а у случају потребе за доношењем одлука ван надлежности Сектора припрема предлоге и одлуке и доставља их надлежном нивоу или министру одбране на одлучивање.

У случају значајног кашњења, знатног одступања од ТТЗ или неуспеха, на основу извештаја носиоца развоја и предлога Сектора, надлежни ниво одлучивања доноси одлуку о наставку развоја како следи:

- (1) ревидирају се ТТЗ;
- (2) прелази се на постепени развој или се редифинишу циљеви у текућој фази постепеног развоја тако да се постизање дела техничко-тактичких карактеристика одлаже за наредне фазе постепеног развоја;
- (3) прекида се развој и мења се модел опремања.

Члан 49.

У току прототипског развоја израђују се план квалитета, план контроле квалитета, план контролисања, преднацрт ПКП, односно преднацрт СОРС и преднацрт техничког упутства за руковање и одржавање, развијају се, употпуњују и усавршавају елементи који обезбеђују аутономну функцију средства или система наоружања и војне опреме (извори енергије, резервни алат и прибор, амбалажа за транспорт и чување).

План квалитета, план контроле квалитета, план контролисања, преднацрт ПКП, односно преднацрт СОРС, сходно одлуци тактичког носиоца и преднацрт техничког упутства израђује носилац развоја средстава наоружања и војне опреме.

План квалитета, план контроле квалитета и план контролисања, носилац развоја израђује у сарадњи са Војном контролом квалитета.

Члан 50.

Интерна испитивања средстава наоружања и војне опреме реализује носилац развоја у сарадњи са тактичким и техничким носиоцем. Интерна испитивања се реализују током реализације прототипа или прототипске партије, а по усвојеном преднацрту ПКП, односно преднацрту СОРС и плану и програму интерних испитивања усаглашеном са тактичким носиоцем или опитним центром.

Интерним испитивања могу присуствовати представници Војне контроле квалитета и опитног центра, а са циљем прихватања резултата испитивања током завршне контроле квалитета и завршних испитивања. На позив носиоца развоја интерним испитивањима могу присуствовати и други експерти и кооперанти ради давања објашњења и пружања помоћи у току испитивања.

Након спроведених интерних испитивања и комплетирања техничке документације за пријаву средства на завршна испитивања, носилац развоја пријављује, другом нивоу одлучивања, средство на завршна испитивања.

Уколико је током интерних испитивања уочено одступање од постављених почетних ТТЗ или је установљена потреба за изменом преднацрта ПКП, односно преднацрта СОРС, уз сагласност другог нивоа одлучивања, средство се може пријавити на завршна испитивања уз претходну ревизију ТТЗ и преднацрта ПКП, односно преднацрта СОРС. Неопходне измене се реализују у наредним фазама опремања кроз израду нацрта ПКП и ПКП, односно нацрта СОРС и СОРС.

3. Завршна испитивања и усвајање средства наоружања и војне опреме у наоружање односно опрему Војске из сопственог развоја

Члан 51.

Завршна испитивања средства или система наоружања и војне опреме, као и хомологациона испитивања подсистема односно уређаја који чине комплет система са којима су паралелно развијани, или у случају постепеног развоја накнадно развијани, врши опитни центар. По потреби, за завршна и хомологациона испитивања опитни центар може ангажовати и друге институције и експерте.

Завршном и хомологационом испитивању могу да присуствују представници Војне контроле квалитета, тактичког и техничког носиоца, носиоца развоја и произвођача, а на позив опитног центра могу присуствовати и други експерти и кооперанти ради давања објашњења и пружања помоћи у току испитивања.

Хомологациона испитивања подсистема, односно уређаја који чине комплет система са којима су паралелно развијани, врше се уколико подсистеми, односно уређаји нису испитани као саставни део вишег склопа односно комплетног средства наоружања и војне опреме (кроз испитивање безбедности, функције и климатичких услова употребе), а планирају се за уградњу и у друге системе наоружања и војне опреме. Одлуку о потреби хомологационих испитивања доноси тактички носиоци за поједине подсистеме или уређаје након усаглашавања са носиоцем развоја и техничким носиоцем.

Верификациона испитивања материјала и саставних делова, као и специјалних репродукционих материјала и саставних делова из члана 5. овог правилника врши Војнотехнички институт у сарадњи са опитним центром.

Компоненте из члана 5. овог правилника испитује опитни центар.

Члан 52.

По завршетку израде прототипа/прототипске партије и реализацији интерних испитивања средстава наоружања и војне опреме, носилац развоја, другом нивоу и опитном центру пријављује прототип/прототипску партију са елементима комплета, ради завршног испитивања средства наоружања и војне опреме.

Уз пријаву опитном центру за завршно испитивање, прилажу се: налази Војне контроле квалитета да је прототип/прототипска партија израђен према техничкој документацији, извод из конструкционе документације (цртежи општег склопа, главних подсклопова и подсистема са описима њихових функција у обиму који омогућавају минимални ниво квалитета испитивања), почетни ТТЗ, преднацрт ПКП, опционо извод из уговора носиоца развоја са кооперантима (технички део, ако такав уговор постоји), резултати интерних испитивања са прегледом испуњења захтева из преднацрта ПКП и ТТЗ, предлог програма завршних испитивања, по могућности или ако их има атести о уграђеним склоповима, опреми и деловима, списак комплета и преднацрт техничког упутства за руковање и одржавање.

Члан 53.

Предлог програма за завршна испитивања израђује опитни центар, а на основу предлога носиоца развоја. Технички опитни центар усаглашава предлог програма завршних испитивања са учесницима у развоју и тактичким носиоцем. Опитни центар израђује коначни план и програм и доставља на одобрење тактичком носиоцу. Програм за завршна испитивања, у погледу метода и критеријума за утврђивање нивоа прописаног квалитета и нивоа испуњења ТТЗ предметног средства наоружања и војне опреме, мора бити усклађен са методама и критеријумима прописаним у преднацрту ПКП, односно преднацрту СОРС. У програму завршних испитивања обавезно се наводи рок за израду и достављање елабората о испитивањима.

По правилу, уз сагласност тактичког носиоца, ТТЗ који су успешно верификовани током интерних испитивања или трупних испитивања, не испитују се поново у завршним испитивањима, ако су испитивања вршена у присуству или по одобрењу представника опитног центра.

Када се ради више варијаната прототипа и прототипске партије, развијених од једне или више развојних организација, завршна испитивања су једновремена, упоредна и по јединственом програму.

За организацију и материјално обезбеђење завршних испитивања одговоран је тактички носилац.

Члан 54.

Опитни центар, уз сагласност носиоца развоја средства наоружања и војне опреме и тактичког носиоца, у току испитивања може мењати програм, ако се тиме добија квалитетнија и свестранија оцена средства наоружања и војне опреме или постиже уштеда. Промена програма посебно се писано образлаже после извршених испитивања. Опитни центар, преко надлежних органа Генералштаба Војске Србије и Сектора, обавља послове у вези са планирањем и материјалним обезбеђењем опита, како за програм испитивања, тако и за измене програма испитивања.

Ако резултати испитивања основних параметара значајно одступају од ТТЗ и преднацрта, односно нацрта ПКП, преднацрта, односно нацрта СОРС, опитни центар о томе обавештава други ниво и носиоца развоја, ради одлуке о даљем раду. Други ниво у сарадњи са носиоцем развоја, тактичким и техничким носиоцем доноси одлуку. Уколико други ниво донесе одлуку о прекиду испитивања, опитни центар, доставља извештај о резултатима обављених испитивања другом нивоу и носиоцу развоја.

Члан 55.

После испитивања наоружања и војне опреме и усаглашавања са носиоцем развоја, опитни центар сачињава елаборат по тачкама програма, са налазом и оценом испуњености постављених ТТЗ и преднацрта, односно нацрта ПКП, преднацрта, односно нацрта СОРС, а по потреби и информативно о усаглашености средстава наоружања и војне опреме са техничким прописима у области одбране. Елаборат о испитивањима израђује се

у потребном броју примерака и доставља тактичком носиоцу, техничком носиоцу, носиоцу развоја који је поднео пријаву за испитивање средства наоружања и војне опреме, управи надлежној за истраживање, развој и производњу наоружања и војне опреме, организационој целини надлежној за стандардизацију, кодификацију и метрологију, привредном друштву или организацији која је реализовала развој, а за нулту серију Војној контроли квалитета и надлежној организационој целини која је потписала уговор за израду нулте серије.

Члан 56.

Носилац развоја и друге организационе целине којима је достављен елаборат о завршном испитивању, своје мишљење и предлог за даљи рад, у року од десет дана по пријему елабората, шаљу другом нивоу.

Члан 57.

Други ниво организује усаглашавање мишљења и ставова о резултатима испитивања средстава наоружања и војне опреме ради формирања коначног мишљења о постигнутим резултатима. На основу прикупљених мишљења и ставова, као и примедба и предлога у елаборату о испитивању, тактички носилац, у року од 20 дана по пријему елабората, доставља надлежном нивоу предлог одлуке за усвајање средства наоружања и војне опреме у наоружање односно опрему Војске Србије.

Члан 58.

Решење о усвајању средства наоружања и војне опреме у наоружање, односно опрему Војске Србије, доноси први ниво за средства „А” категорије, а други ниво за средства „Б” категорије.

Решењем из става 1. овог члана регулише се:

- 1) да се прототип (прототипска партија) прихвата и средство усваја у наоружање односно опрему Војске Србије, ако испуњава постављене ТТЗ;
- 2) да се прототип (прототипска партија) прихвата и средство усваја у наоружање односно опрему Војске Србије, уз отклањање уочених неусаглашености у нултој серији;
- 3) да се прототип (прототипска партија) и документација дораде, односно да се недостаци отклоне ради испуњавања посебно наведених ТТЗ и захтева из преднацрта ПКП, односно преднацрта СОРС. Након што носилац развоја отклони недостатке, верификацију отклоњености недостатака проверава опитни центар. Надлежни ниво доноси решење о регулисању свих питања која проистекну из такве одлуке;
- 4) да се прототип (прототипска партија) одбије и понови прототипски развој или да се обустави рад на развоју; надлежни ниво доноси решење о регулисању свих питања која проистекну из такве одлуке.

Решењем о усвајању средстава наоружања и војне опреме у наоружање односно опрему Војске Србије регулише се израда техничке документације за нулту серију и одређује надлежни орган за документацију, што би, по правилу, требало да буде носилац развоја.

Решење о усвајању средстава наоружања и војне опреме у наоружање односно опрему Војске Србије доставља се тактичком и техничком носиоцу, носиоцу развоја, опитном центру, управи надлежној за истраживање, развој и производњу наоружања и војне опреме (која води регистар донетих решења), организационој целини надлежној за стандардизацију, кодификацију и метрологију и Војној контроли квалитета.

4. Трупна испитивања

Члан 59.

Током поступка опремања наоружањем и војном опремом из развоја или (ако се укаже потреба) током поступка опремања наоружањем и војном опремом уз набавку узорака са тржишта, тактички носилац организује трупна испитивања, ради подршке носиоцу развоја и/или подршке верификационим испитивањима узорака наоружања и војне опреме са тржишта.

Програм (обим и циљеви) трупних испитивања за случај развоја усаглашавају носилац развоја, опитни центар и тактички носилац, а за случај верификације узорака са тржишта тактички носилац, технички носилац и опитни центар, а узимајући у обзир физичке могућности и ресурсе полигона/опитне јединице и потребе провере средства у датој фази развоја/производње.

Трупна испитивања могу се радити у различитим фазама развоја, производње и набавке средства наоружања и војне опреме на Функционалном моделу, Прототипу, Прототипској партији, нултој серији, узорку са тржишта, као део конструкторских, интерних, завршних или верификационих испитивања. Трупна испитивања се изводе на средству (Функционалном моделу, Прототипу, средству из нулте серије, узорку готовог производа са тржишта) на коме су претходно проверена функционалност и безбедност руковања за потребан ниво испитивања. Пре извођења трупних испитивања потребно је обезбедити обуку за безбедну употребу средства.

Трупна испитивања може реализовати посебна или мешовита јединица коју одреди тактички носилац и којој се додају квалификовано/обучено људство: носиоца развоја (укључујући чланове радног тима), тактичког носиоца, опитних центара, крајњег корисника, произвођача и други, а према потреби односно циљу и

обиму испитивања. Трупном испитивању могу да присуствују и представници Сектора, техничког носиоца, Војне контроле квалитета, развојне организације, опитног центра, произвођача, а ради стицања бољег увида о понашању испитиваног средства.

Приликом спровођења трупних испитивања проверавају се карактеристике средстава, појединачно или групно у оквиру јединице (вод, чета/батерија), тактика употребе и могућност повезивања и компатибилност са осталим у испитивању ангажованим средствима наоружања и војне опреме.

Зависно од тога у ком степену развоја је испитивано средство наоружања и војне опреме у трупним испитивањима по могућности проверавају се и функционалност комплетног средства наоружања и војне опреме, погодност за руковање и одржавање, поузданост и издржљивост.

Трупна испитивања се реализују у јединицама у склопу редовне обуке, са људством које је претходно прошло обуку у руковању конкретним средством наоружања и војне опреме код носиоца развоја. Трупна испитивања могу се реализовати и у оквиру вежби Војске Србије као посебна радна тачка, под условом да не ремете ток извођења вежбе.

По наређењу другог нивоа, испитивана средства са потребним материјалним обезбеђењем, комплетом (на том нивоу развоја расположивим) и другим, упућује се у одабрану јединицу ради трупних испитивања. Уз наређење прилажу се програм испитивања и упутство за руковање и одржавање средства (зависно од нивоа развоја, привремено преднацрт, нацрт или упутство).

Јединица која је спровела трупна испитивања доставља извештај са трупног испитивања другом нивоу, носиоцу развоја (у случају развоја средства наоружања и војне опреме) и опитном центру (у случају испитивања узорака).

Резултати са трупних испитивања се прилажу и обрађују у оквиру Извештаја о интерним испитивањима или у Елаборатима о завршним/верификационим испитивањима. Постигнути позитивни резултати са трупних испитивања појединих карактеристика Прототипа/Прототипске партије/нулто серијских комада, предвиђених у ПКП, прихватају се као део завршних испитивања.

По завршетку трупног испитивања, носилац развоја и/или други ниво обавезно врши стручни технички преглед испитиваног средства наоружања и војне опреме, да би се оценило његово стање, и анализу евентуално уочених проблема у индивидуалном и/или групном функционисању испитиваних средстава наоружања и војне опреме или проблема у компатибилности са осталим у испитивању ангажованим средствима наоружања и војне опреме и предложили евентуалне корекције у наредним фазама развоја или серијске производње.

5. Развој/освајање производње и производња средстава наоружања и војне опреме по лиценцној документацији

Члан 60.

Када се Претходном анализом утврди да је потребно освојити производњу средстава наоружања и војне опреме набавком лиценцне документације, Сектор припрема предлог министру одбране ради доношења одлуке о почетку преговора и о набавци узорака или о поступку и обиму верификације декларисаних карактеристика средства у односу на ТТЗ, код произвођача средства.

Након спроведених поступака из става 1. овог члана израђује се техничко-економска анализа могућности освајања производње у земљи и израђује се Програм реализације којим се дефинише најповољнији пут за реализацију и предлаже доношење решења о набавци лиценцне документације. Решење о набавци лиценцне документације доноси министар одбране на предлог Сектора.

Средства наоружања и војне опреме по лиценцној документацији освајају се производњом преко израде нулте серије или израдом прототипске партије и нулте серије по одредбама овог правилника за сопствени развој.

Члан 61.

Када се средство наоружања и војне опреме осваја по лиценцној документацији, нулта серија ради се по технологији и алатом за серијску производњу.

Носилац активности на изради Програма реализације и на освајању средства наоружања и војне опреме по лиценцној документацији је привредно друштво или организација коју одреди Сектор.

Завршно испитивање прототипа (прототипске партије) или нулте серије средства наоружања и војне опреме освајаног по лиценцној документацији, обавља се по поступку за сопствени развој.

Средства наоружања и војне опреме освојена по лиценцној документацији усвајају се у наоружање односно опрему Војске Србије по одредбама члана 55. овог правилника.

Активности при освајању средства наоружања и војне опреме по лиценцној документацији приказане су у Технолошкој шеми активности при планирању и реализацији задатака освајања средстава наоружања и војне опреме по лиценцној документацији која је дата у Прилогу 10. овог правилника и чини његов саставни део.

6. Развој, освајање производње и производња средства наоружања и војне опреме у кооперацији са домаћим или иностраним партнером

Члан 62.

Средства наоружања и војне опреме могу се развијати и производити у кооперацији са партнером из земље или иностранства.

У оквиру редовног обављања послова војногосекономске и војнотехничке сарадње са иностранством, и задатака управљања радом Групације ОИС и унапређења ОТИБС, Сектор истражује и анализира могућности за успостављање сарадње на развоју и производњи наоружања и војне опреме у циљу рационализације односно смањења трошкова, ризика по систем одбране и скраћења времена постизања потребног нивоа способности Војске Србије по чиниоцу способности наоружања и војна опрема.

У случају да се идентификује заједнички интерес Министарства одбране и домаћег партнера (члана Групације ОИС или Произвођача наоружања и војне опреме) или страног партнера (државне институције или привредног друштва) да се заједнички развије средство наоружања и војне опреме којим ће се после освајања производње опремати Војска Србије, а зависно од нивоа развијености потребних технологија код партнера, односно ризика успешности развоја предметног средства наоружања и војне опреме, а по процени управе надлежне за истраживање, развој и производњу наоружања и војне опреме, приступа се изради и одобравању Програма реализације истраживачког задатка или Претходне анализе.

У случају да се у Програму реализације или Претходној анализи предложи развој, освајање производње и производња средстава наоружања и војне опреме у кооперацији са иностраним партнером одлуку о томе, и о потписивању одговарајућег споразума, односно уговора са партнером, доноси министар одбране, на предлог Сектора, уз сагласност надлежног нивоа.

Набавка појединих подсистема и материјала и компонената и сарадња са испоручиоцем на њиховој интеграцији у средство наоружања и војне опреме се не сматра кооперативним развојем и производњом са страним партнером у смислу овог правилника.

У случају да се у Програму реализације или Претходној анализи предложи развој средстава наоружања и војне опреме у кооперацији са домаћим партнером, одлуку о томе и о потписивању одговарајућег споразума, односно уговора са партнером доноси руководилац Сектора.

По доношењу неке од наведених одлука (министра одбране или Сектора) задатак се уноси у план истраживања и развоја наоружања и војне опреме.

За реализацију развоја средства наоружања и војне опреме у кооперацији са домаћим или иностраним партнером може да се формира интегрални пројектни тим или пројектни тим зависно од тога да ли је средство „А” или „Б” категорије, који координира и усмерава рад учесника у пројекту.

Фазе реализације пројекта, финансирање, начин обезбеђења квалитета, расподела власништва над интелектуалном својином, и друге надлежности и међусобна права и обавезе утврђују се споразумом односно уговором. Споразум односно уговор закључује руководиоца организационе целине Министарства одбране или Војске Србије у складу са одлуком којом се уређују овлашћења за набавку покретних ствари, радова и услуга и располагање покретним стварима у Министарству одбране и Војсци Србије.

По правилу, у случају заједничког развоја са чланицом Групације ОИС, та чланица је носилац развоја и сноси трошкове израде функционалних модела, пробних комада, прототипова, прототипских партија, а Сектор обезбеђује и сноси трошкове техничке помоћи и ангажовања Војнотехничког института, а други ниво сноси трошкове и организује потребна испитивања.

Целокупан процес развоја таквог средства наоружања и војне опреме спроводи се по одредбама овог правилника о сопственом развоју, закључно са нултом серијом. Технолошка шема активности при планирању и реализацији задатака развоја средстава наоружања и војне опреме у кооперацији дата је у Прилогу 11. овог правилника и чини његов саставни део.

Уколико се укаже потреба, или ако није могуће или није целисходно у потпуности применити одредбе овог правилника, по усвајању Програма реализације, на предлог Сектора, министар одбране доноси посебну одлуку о условима реализације развоја средства наоружања и војне опреме у кооперацији са домаћим или иностраним партнером.

7. Усавршавање

Члан 63.

Усавршавање средства наоружања и војне опреме може се вршити у току серијске производње, употребе, ремонта и по набавци са тржишта. Процес усавршавања може покренути Сектор, тактички носиоци, носиоци развоја и произвођачи средстава наоружања и војне опреме.

Процес усавршавања може бити делимичан, који обухвата активности супституције, модификације и адаптације и потпун, који обухвата модернизацију средства наоружања и војне опреме.

Делимично усавршавање средства наоружања и војне опреме је облик унапређења техничких карактеристика којим се усавршавају поједине функције средства наоружања и војне опреме или супституција делова. Делимичним усавршавањем се не мењају битно тактичко-техничке карактеристике средства наоружања и војне опреме.

Процес делимичног усавршавања иницира се кроз израду Пројекта делимичног усавршавања. Израду Пројекта реализују технички носиоци у сарадњи са научно-развојним институцијама Министарства одбране и Војске Србије, ремонтним заводима, опитним центрима и произвођачима средстава наоружања и војне опреме.

Поступак и обим верификације резултата делимичног усавршавања прописују тактички носиоци (видови и управе Генералштаба Војске Србије) у сарадњи са опитним центрима, а на предлог техничких носиоца.

Потпуно усавршавање (модернизација) обухвата знатно унапређење тактичко-техничких карактеристика средстава наоружања и војне опреме у домену основне намене средства. Код потпуног усавршавања средства наоружања и војне опреме, поступа се као при сопственом развоју и производњи новог средства наоружања и војне опреме.

Ако се усавршава средство наоружања и војне опреме које се налази у серијској производњи, у одлуци надлежног нивоа о усвајању модернизованог средства у наоружање и војну опрему утврђује се и прелазни период после којег ће се прећи на серијску производњу модернизованог средства.

V. ПРОИЗВОДЊА СРЕДСТАВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

Члан 64.

Производња средстава наоружања и војне опреме који су резултат развоја, реализује се кроз нулту серију и серијску производњу.

1. Нулта серија наоружања и војне опреме новог или модернизованог наоружања и војне опреме који су резултат развоја

Члан 65.

Нулта серија израђује се по техничкој документацији за нулту серију, која обухвата: конструкциону и технолошку документацију израђену на основу конструкционе документације, прописе о квалитету производа или одговарајући СОРС (или његов извод), контролну документацију неопходну за обезбеђење или проверу постизања прописаног квалитета.

Конструкциону документацију за нулту серију израђује носилац прототипског развоја на основу конструкционе документације за прототип (прототипску партију). У конструкциону документацију за нулту серију обавезно се уносе потребне измене како би се отклонили недостаци дефинисани у решењу о усвајању средстава наоружања и војне опреме у наоружање Војске Србије.

Израдом и овером конструкционе документације за нулту серију завршава се развој средства наоружања и војне опреме.

На основу конструкционе документације, произвођач нулте серије разрађује технолошку документацију.

Истовремено са израдом нулте серије израђује се нацрт ПКП, односно нацрт СОРС.

Члан 66.

На основу решења о усвајању прототипа односно прототипске партије произвођач припрема предлог норматива материјала и времена израде средства наоружања и војне опреме за нулту серију.

За средства наоружања и војне опреме, управа надлежна за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме, а за војну интендантску опрему управа надлежна за интендантуру, у сарадњи са носиоцем развоја утврђује и оверава нормативе материјала и времена израде средстава за нулту серију у складу са прописом којим се уређује поступак за утврђивање и оверу норматива материјала и времена израде.

Надлежна организациона целина Министарства одбране или Војске Србије, у складу са одлуком којом се уређују овлашћења за набавку добара, радова и услуга и располагање покретним стварима у Министарству одбране и Војсци Србије, утврђује цену израде средства наоружања и војне опреме за нулту серију и уговара нулту серију на основу решења о усвајању прототипа односно прототипске партије, захтева за набавку и овереног норматива материјала и времена израде.

По одлуци Сектора произвођач или интегратор нулте серије може бити научноистраживачко или развојна установа или ремонтни завод унутар Министарства одбране или из Војске Србије, уз сагласност Генералштаба Војске Србије.

Израда, контрола квалитета и испитивање нулте серије врше се по овереној техничкој документацији за нулту серију.

Контролу квалитета у току израде врши Војна контрола квалитета или овлашћена организација која се за то уговором одреди.

Члан 67.

Нулта серија се по правилу ради алатом који ће се користити у серијској производњи, при чему се проверавају технолошки процеси и техничка документација.

Пре почетка израде делова, подсклопова и склопова средства наоружања и војне опреме у нултој серији, као и завршне контроле нулте серије, морају бити разрађени сви технолошки и контролни поступци, који се при томе проверавају и по потреби допуњују или мењају. Са завршетком нулте серије сви технолошки и контролни поступци морају бити коначно оформљени.

Изузетно, за сложена средства и системе, да би се скратило време освајања израде нулте серије, произвођач може поступно да уводи серијске производне и контролне алате, тако да са завршетком нулте серије буду разрађени и произведени сви кључни серијски и алати и технолошки поступци који гарантују квалитет средства и испуњеност ТТЗ.

У току израде нулте серије произвођач израђује нацрт ПКП, односно нацрт СОРС, упутство за руковање и одржавање, нацрт именика саставних делова, а у одговарајућим јединицама тактички и технички носиоци обављају припреме за експлоатацију и интегралну логистичку подршку.

Носилац развоја прати израду нулте серије и сарађује са произвођачем у решавању евентуалних техничких проблема, по потреби дообучава и пружа техничку помоћ његовом људству током производње и пријема нулте серије.

Активности при изради нулте серије приказане су у Технолошкој шеми активности при припреми производње и производњи средстава наоружања и војне опреме која су резултат сопственог развоја, а која је дата у Прилогу 12. овог правилника и чини његов саставни део.

Члан 68.

Израда нулте серије уговара се посебно, а уговором се могу утврђивати и опције за серијску производњу (најава количина, оријентационе цене, обезбеђење критичних материјала унапред и др.).

Изузетно са израдом нулте серије уговара се и серијска производња, с тим што одредбе уговора о серијској производњи ступају на снагу после доношења решења о пријему нулте серије.

Са организационим целинама Министарства одбране и Војске Србије које су корисници буџета не врши се уговарање већ се издаје радни задатак за производњу или учешће у производњи или интеграцији нулте серије.

Изузетно, за сложенија средства наоружања и војне опреме, уз сагласност Сектора, одредбе уговора о серијској производњи могу ступити на снагу и пре завршетка производње и пријема свих комада из нулте серије.

Реализацију нулте серије, зависно од тога да ли се ради о новом или модернизованом средству, према стандарду одбране и важећим прописима, уговара надлежна организациона целина Сектора, као наручилац, и привредно друштво или организација која реализује производњу или интеграцију, као извршилац.

Члан 69 .

Током и/или након делимичног или потпуног завршетка израде нулте серије произвођач спроводи фабричка испитивања средства наоружања и војне опреме, како би проверио квалитет и функционалност појединачних целина или комплетног средства наоружања и војне опреме, а у складу са уговором дефинисаним планом квалитета.

Произвођач по завршетку израде нулте серије и спроведених фабричких испитивања реализује интерна испитивања средства наоружања и војне опреме.

Интерна испитивања средства наоружања и војне опреме спроводи произвођач уз учешће Војне контроле квалитета и представника опитног центра, а са циљем прихватања резултата испитивања током завршне контроле квалитета и завршних испитивања. На позив произвођача интерним испитивањима могу присуствовати носилац развоја, представници тактичког и техничког носиоца, као и други експерти и кооперанти ради давања објашњења и пружања помоћи у току испитивања.

Након спроведених интерних испитивања и комплетирања документације за пријаву средства на завршна испитивања, произвођач пријављује, другом нивоу одлучивања, средство на завршна испитивања.

Завршно испитивање нулте серије врши опитни центар према програму који је одобрио надлежни ниво и по нацрту ПКП, односно нацрту СОРС, у складу са поступцима из чл. 51–58. овог правилника.

Члан 70.

Решење о пријему нулте серије доноси надлежни ниво, на основу елабората и мишљења, а у складу са поступцима из чл. 51–58. овог правилника.

Решењем из става 1. овог члана регулише се:

- 1) да се нулта серија прима и да се може прећи на серијску производњу;
- 2) да се на нултој серији ураде исправке или дораде, при чему опитни центар врши проверу исправки или дорада, а надлежни ниво и Сектор усаглашавају питања која у погледу уговорених обавеза из тога произилазе и услове преласка на серијску производњу;
- 3) да се део нулте серије прими, при чему се регулише поступање са делом нулте серије који није примљен и услови преласка на серијску производњу на начин који усагласе надлежни ниво и Сектор;
- 4) да се нулта серија одбија, при чему се регулишу питања која из такве одлуке проистичу на начин који усагласе надлежни ниво и Сектор.

На предлог Сектора, решењем се регулишу поступак и начин чувања стандардног узорка за средства наоружања и војне опреме, где је стандардни узорак неопходан.

При доношењу решења, надлежни ниво одлучивања сарађује са Сектором и осталим надлежним организационим целинама. Решење се доставља надлежној организационој целини Министарства одбране или Војске Србије, у складу са одлуком којом се уређују овлашћења за набавку добара, радова и услуга и располагање покретним стварима у Министарству одбране и Војсци Србије, тактичком и техничком носиоцу, истраживачко-развојној организацији, опитном центру, организационој целини надлежној за стандардизацију, кодификацију и метрологију и Војној контроли квалитета, а извод из решења доставља се произвођачу наоружања и војне опреме.

Члан 71.

На основу решења о пријему нулте серије, произвођач наоружања и војне опреме израђује предлог норматива материјала и времена израде серије, а управа надлежна за истраживање, развој, производњу средстава наоружања и војне опреме утврђује и оверава норматив материјала и времена израде за серијску производњу у складу са прописом којим се уређује поступак за утврђивање и оверу норматива материјала и времена израде.

По одлуци Сектора произвођач серије може бити научноистраживачка или развојна установа или ремонтни завод унутар Министарства одбране или из Војске Србије (уз сагласност Генералштаба Војске Србије).

Технички опитни центар врши евентуалну проверу извршених дорада и верификацију отклоњености недостатака како је наведено у решењу о усвајању.

Решењем о одбијању нулте серије дефинише се поступање са произведеним средством и ревизија уговорних обавеза. Произведено средство може се превести у наставно средство, превести у функционални модел за покретање новог развојног пројекта, вратити произвођачу или друго.

Члан 72.

На основу решења надлежног нивоа одлучивања о пријему нулте серије, а у складу са прописом којим се уређује поступак доношења разрешнице, помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме доноси разрешницу за серијску производњу средстава наоружања и војне опреме.

2. Серијска производња новог или модерлизованог наоружања и војне опреме које је резултат развоја

Члан 73.

Конструкциону документацију за серијску производњу чини конструкциона документација за нулту серију, уколико ју је надлежни орган за документацију оверио као важећу за серијску производњу.

Конструкциону документацију за серијску производњу, по потреби, израђује произвођач на основу оверене конструкционе документације за нулту серију. У документацију морају бити унете све измене које обезбеђују отклањање недостатака и/или усаглашене дораде или побољшања по решењу о пријему нулте или челне серије.

Измене у конструкционој документацији уноси произвођач у сарадњи са носиоцем развоја.

Конструкциону документацију за серијску производњу оверава надлежни орган за документацију уз прибављање мишљења носиоца развоја (ако су у питању различите организације). Овером се даје сагласност да се по тој документацији може производити и вршити пријем и да се без одобрења не могу вршити измене и допуне.

Оверена конструкциона документација доставља се: произвођачу (у два примерка, ако се предвиђа и за ратну производњу), а оригинал задржава носилац развоја.

Члан 74.

Надлежна организациона целина Министарства одбране или Војске Србије, у складу са одлуком којом се уређују овлашћења за набавку добара, радова и услуга и располагање покретним стварима у Министарству одбране и Војсци Србије, уговара серијску производњу средстава наоружања и војне опреме, према разрешници, а према активностима датим у Прилогу 12. овог правилника.

По одлуци Сектора произвођач или интегратор серије може бити научноистраживачко или развојна установа или ремонтни завод унутар Министарства одбране или Војске Србије.

Произвођач се уговором обавезује да обезбеди серијску производњу према прописима о квалитету производа или одговарајућем СОРС (или његовом изводу).

Са организационим целинама Министарства одбране и Војске Србије које су корисници буџета не врши се уговарање већ се издаје радни задатак за производњу или интеграцију серије или учешће у истој.

Приликом уговарања серијске производње начелно се уговора: израда припадајућег индивидуалног комплекта, почетни сток резервних делова и склопова, специјална опрема и алат за одржавање, Упутство за руковање и одржавање, Упутство за радионичко одржавање, Именик саставних делова.

Техничка ремонтна документација се уговара у току процеса уговарања освајања генералног ремонта у складу са прописима који регулишу процес одржавања средстава наоружања и војне опреме.

На основу оверене конструкционе документације за серијску производњу произвођач припрема предлог норматива материјала и времена израде средства наоружања и војне опреме за серијску производњу.

Управа надлежна за истраживање, развој, производњу средстава наоружања и војне опреме у сарадњи са носиоцем развоја утврђује и оверава нормативе материјала и времена израде новог или модернизације постојећег средства наоружања и војне опреме за серију у складу са прописом којим се уређује поступак за утврђивање и оверу норматива материјала и времена израде.

Надлежна организациона целина Министарства одбране или Војске Србије, у складу са одлуком којом се уређују овлашћења за набавку добара, радова и услуга и располагање покретним стварима у Министарству одбране и Војсци Србије, на основу оверених норматива материјала и времена израде утврђује цену израде новог или модернизацију постојећег средства наоружања и војне опреме за серију.

Поступак утврђивања цене ближе се уређује упутством којим се прописује израда методологије за уговарање, утврђивање и усаглашавање цена наоружања и војне опреме.

Уговор о серијској производњи средстава наоружања и војне опреме мора да садржи кодификациону ознаку у складу са прописом којим је уређана област кодификације средстава наоружања и војне опреме.

Испитивање и пријем средстава наоружања и војне опреме из серијске производње обављају се према одредбама стандарда и ПКП.

Квалитет средстава из серијске производње контролише Војна контрола квалитета или овлашћена организација која се за то уговором одреди.

Члан 75.

Ако се пре почетка производње и контроле средстава наоружања и војне опреме установи да захтеви стандарда одбране и ПКП не могу бити испуњени, а одступање од захтева не утиче на испуњавање тактичко-техничких захтева, органи Војне контроле квалитета могу издати одобрење за одступање (одобрење за производњу), које се издаје за одређену количину или за одређени период пре почетка производње или контроле.

За одступање од захтева стандарда одбране и ПКП који утичу на испуњавање тактичко-техничких захтева, произвођач може да затражи одобрење подношењем образложеног захтева. Захтев за одступање произвођач подноси организационој целини надлежној за стандардизацију, кодификацију и метрологију пре почетка производње или контроле, а одступање одобрава помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме, уз сагласност тактичког носиоца.

На основу одобрења за одступање од захтева стандарда одбране и ПКП спроводи се процедура за измену наведених докумената.

Члан 76.

Ако се у току производње и контроле средстава наоружања и војне опреме установи да средства, саставни делови, сировине, полуфабрикати, помоћни материјали и друго нису усаглашени са техничком документацијом, а тиме се не доводи у питање испуњавање тактичко-техничких захтева, органи Војне контроле квалитета могу издати одобрење за одступање и потврду о квалитету, уз услов да у наредној производњи неусаглашености буду отклоњене.

Члан 77.

За средства наоружања и војне опреме код којих су установљене неусаглашености са захтевима техничке документације, а која утичу на испуњавање ТТЗ, произвођач може да затражи ванредни пријем.

Образложени захтев за ванредни пријем, документован резултатима извршених испитивања са мишљењем органа надлежног за документацију, подноси се организационој целини која је уговорила набавку.

На основу мишљења носиоца развоја, тактичког и техничког носиоца и Војне контроле квалитета, помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме доноси решење о ванредном пријему, које се доставља произвођачу, тактичком и техничком носиоцу, органу надлежном за документацију, Војној контроли квалитета и организационој целини која је извршила уговарање.

Захтев за ванредни пријем може поднети и подизвођач, уз документован став произвођача средства наоружања и војне опреме.

У случају да се не постигне сагласност у ставовима, одлуку доноси надлежни ниво одлучивања, решењем које је коначно.

Члан 78.

При прекиду производње муниције и других убојних средстава за потребе Министарства одбране и Војске Србије или ино купца дужем од 24 месеца или већој промени основне технологије ради се челна серија која се испитује као и нулта серија. Промена основне технологије подразумева и пренос производње на другог произвођача. Утицај промене технологије на квалитет средстава наоружања и војне опреме и потребу израде челне серије разматрају произвођач, носилац развоја и Војна контрола квалитета. Ако се не постигне сагласност, одлуку доноси помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме.

За остала средства наоружања и војне опреме, зависно од њихове специфичности и битних промена основне технологије, у случају дужег прекида производње или промене произвођача, о евентуалној изради челне серије и начину њеног испитивања одлучује Сектор у сарадњи са тактичким носиоцем, техничким носиоцем, опитним центром, носиоцем развоја и произвођачима.

3. Документација и алати за производњу средстава наоружања и војне опреме

Члан 79.

Техничком документацијом за производњу неког средства наоружања и војне опреме сматрају се: конструкциона документација, технолошка документација израђена на основу конструкционе документације, стандарди одбране, прописи о квалитету производа, контролна документација неопходна за обезбеђење или проверу постизања прописаног квалитета.

Техничка документација се израђује према одговарајућим стандардима којима је прописан начин израде.

Техничку документацију издаје, оверава, тумачи и чува орган за документацију који одређује одговарајући ниво решењем о усвајању средстава у наоружање односно опрему Војске Србије.

Члан 80.

Конструкциону документацију издаје, оверава, тумачи, ажурира и чува Војнотехнички институт, изузев документације из надлежности организационе целине надлежне за примењену математику и електронику.

Надлежни орган за конструкциону документацију, по правилу је носилац развоја, за технолошку и контролну документацију произвођач, а за СОРС и ПКП организациона целина надлежна за стандардизацију, кодификацију и метрологију.

Уколико Војнотехнички институт није носилац развоја, конструкциону документацију издаје, тумачи, ажурира и чува носилац развоја, а један примерак ажурне конструкционе документације чува се и у Војнотехничком институту.

Чување, коришћење и повлачење из употребе остале техничке документације уређује се посебним прописом.

Члан 81.

Технолошку и контролну документацију неопходну у процесу производње израђује произвођач наоружања и војне опреме. Наведена документација садржи поступке за израду, монтажу и подешавање средства, поступке за испитивање и контролу квалитета средства наоружања и војне опреме, цртеже алата и контролника.

Уговором о изради серијске производње дефинише се власништво над технолошком и контролном документацијом.

Члан 82.

Измене и допуне техничке документације за производњу средстава наоружања и војне опреме могу да предлажу сви учесници у развоју, производњи, употреби и праћењу средстава.

Изузев стандарда одбране и ПКП, измене у техничкој документацији које не утичу на испуњавање тактичко-техничких захтева, функцију, заменљивост, поузданост и трајност, уноси произвођач, уз претходну сагласност Војне контроле квалитета и носиоца развоја, према решењу о усвајању средства у наоружање и војну опрему најкасније до пријаве средстава за завршну контролу.

Измене и допуне техничке документације за производњу средстава наоружања и војне опреме које мењају карактеристике и својства средства врши надлежни орган за документацију, уз претходну сагласност тактичког и техничког носиоца, као и носиоца развоја.

Носилац развоја не може оверити измене техничке документације када она доводи до промене номенклатурног и кодификационог броја, а да претходно није одређен и унет нови номенклатурни и кодификациони број. Усвојене измене и допуне обавезно се уносе у све примерке техничке документације.

Члан 83.

Стандарди одбране достављају се свима којима се доставља и конструкциона документација, као и другим заинтересованим организационим целинама Министарства одбране и Војске Србије према разреду организационе целине надлежне за стандардизацију, кодификацију и метрологију. Прописи о квалитету производа достављају се произвођачу и унутрашњим јединицама Министарства одбране и Војске Србије.

Ако је уговором о серијској производњи предвиђено да власник дела технолошке документације буде Министарство одбране онда се тај део технолошке документације доставља као и конструкциона документација.

Чување техничке документације, њено ажурирање и уступање у случају завршетка или прекида производње регулишу се посебним упутством.

Члан 84.

Серијска производња се ради алатом за серијску производњу наоружања и војне опреме. Финансирање израде и власништво над делом или свим алатом, може се обухватати уговором за производњу средстава наоружања и војне опреме.

Пре закључења уговора о испоруци последње серије, органи Сектора и другог нивоа одлучују где ће се, с обзиром на производњу у рату или наставак производње, алат за серијску производњу у власништву Министарства одбране (иницијално финансирани или накнадно откупљени) чувати.

Ближе одредбе о поступку са алатом за серијску производњу после извршених испорука регулише Сектор, уз сагласност другог нивоа.

VI. НАБАВКА СРЕДСТАВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ СА ТРЖИШТА

Члан 85.

Набавка средства наоружања и војне опреме као готовог производа са домаћег или страног тржишта спроводи се када је Претходном анализом, Елаборатом ургентног опремања или Програмом реализације предвиђен модел опремања набавком средстава наоружања и војне опреме са тржишта.

Изузетно од става 1. овог члана, а у складу са чланом 15. овог правилника, министар одбране може да донесе посебну одлуку о набавци средства наоружања и војне опреме као готовог производа са тржишта без претходно усвојених докумената из става 1. овог члана.

Посебна одлука министра одбране из става 2. овог члана, поред осталог, садржи податке о средству наоружања и војне опреме које може бити предмет опремања, податке о одабраном произвођачу/произвођачима и друге елементе који су од значаја за реализацију поступка опремања.

Члан 86.

У складу са Претходном анализом, Елаборатом ургентног опремања, Програмом реализације или посебном одлуком министра одбране, тактички носилац у сарадњи са техничким носиоцем израђује захтев за набавку средства наоружања и војне опреме, а сам поступак набавке спроводи се у складу са законом којим су уређене јавне набавке и/или другим прописима којима су уређени поступци набавке у Министарству одбране и Војсци Србије.

Уколико је то дефинисано неким од докумената из става 1. овог члана могу се набавити узорци средства наоружања и војне опреме са тржишта које је предмет набавке ради верификационих испитивања.

У поступку набавке средстава наоружања и војне опреме са тржишта, уговором са испоручиоцем се морају предвидети испитивања средства наоружања и војне опреме и реализовати у току пријема средства (фабричког и/или коначног) од стране комисије образоване решењем тактичког носиоца. Комисију за реализацију испитивања по правилу чине представници тактичког носиоца, техничког носиоца, крајњег корисника, организационе целине надлежне за одржавање, Војне контроле квалитета, опитног центра, организационе целине надлежне за спровођење поступка набавке, а могу бити ангажовани и представници других организационих целина Министарства одбране и Војске Србије, као и представници специјализованих институција или привредних друштава ван Министарства одбране и Војске Србије.

Резултати верификационих испитивања узорака или резултати испитивања средства наоружања и војне опреме до којих се дошло током фабричког пријема код произвођача и/или коначног пријема средства представљају основ за усвајање средства у наоружање и војну опрему Војске Србије.

Члан 87.

Технички носилац, у сарадњи са носиоцем функције одржавања, пре спровођења поступка набавке, одређује садржину и састав елемената интегралне логистичке подршке, и то: техничке документације за одржавање, резервних делова и склопова за почетни период експлоатације, специјалних погонских средстава (гориво, мазиво, течност) и специјалне опреме за одржавање (алат, мерна, контролна и испитна опрема и др.) и обуку (наставна средства), обуку кадра за употребу и потребни ниво одржавања и остало што је неопходно за оперативну употребу и одржавање у веку употребе.

За средства наоружања и војне опреме којима се Војска Србије опрема из иностранства, тактички и технички носилац обезбеђује услове за реализацију почетне обуке и израду правила и упутстава за рад и употребу средства.

Члан 88.

У поступцима набавке који се спроводе по посебној одлуци министра одбране из члана 15. овог правилника и посебним изузецима предвиђеним законом којим се уређују јавне набавке, надлежни старешина решењем формира стручни тим састављен од лица из Министарства одбране и Војске Србије који спроводи и реализује преговоре са произвођачем/понуђачем и предузима остале радње у поступку набавке.

Током самог поступка набавке из става 1. овог члана може се вршити измена садржине, састава и количине предмета набавке, као и елемената интегралне логистичке подршке из члана 87. овог правилника, зависно од расположивих ресурса (финансијских, временских, интерних техничких, кадровских итд.), а ради постизања оптималних ефеката набавке са датим ресурсима.

Члан 89.

Верификациона испитивања узорка средства наоружања и војне опреме врши опитни центар, у складу са програмом испитивања који усаглашавају тактички носилац, технички носилац и произвођач, а опитни центар израђује извештај.

Верификационим испитивањима проверавају се декларисане карактеристике средства наоружања и војне опреме у односу на ТТЗ, а према критеријумима из усаглашеног плана и програма испитивања

Уколико је средство наоружања и војне опреме произведено по стандардима (међународним или домаћим) и техничким прописима за које произвођач поседује атесте о испитивању средства (или атесте за поједине техничке карактеристике) од овлашћене институције (домаће или стране), програм испитивања, по правилу, обухвата делимично или у целости испитивање техничких карактеристика за које произвођач не поседују атесте и испитивање функционалности средства и безбедности његове употребе.

У верификационим испитивањима узорака средства наоружања и војне опреме могу учествовати представници Војне контроле квалитета.

Извештај опитног центра о реализованим испитивањима разматра се на надлежним нивоима (први или други ниво одлучивања).

На основу извештаја опитног центра или извештаја о резултатима испитивања из члана 86. став 4. овог правилника, доноси се решење о усвајању средства у наоружање и војну опрему Војске Србије.

Члан 90.

Програм реализације за набавку средства наоружања и војне опреме са тржишта израђује се након усвајања Претходне анализе или након доношења посебне одлуке министра одбране, а најкасније до истека гарантног периода за средство наоружања и војне опреме за које је спроведена предметна набавка.

Након израде и усвајања Програма реализације за средство наоружања и војне опреме, даље набавке тог средства наоружања и војне опреме спроводе се у складу са динамиком опремања предвиђеном тим Програмом реализације, а у складу са одобреним финансијским средствима и одговарајућим одлукама надлежних нивоа у складу са овим правилником.

Члан 91.

Уколико се набавка средства наоружања и војне опреме реализује као набавка готовог производа са тржишта не утврђује се норматив материјала и времена израде.

Надлежна организациона целина Министарства одбране или Војске Србије, у складу са одлуком којом се уређују овлашћења за набавку добара, радова и услуга и располагање покретним стварима у Министарству одбране и Војсци Србије, у преговорима са произвођачем усаглашава цену средства наоружања и војне опреме који се набављају као готов производ са тржишта, а поступак усаглашавања цена ближе се уређује упутством којим се прописује израда методологије за уговарање, утврђивање и усаглашавање цена наоружања и војне опреме.

Код вишегодишњег опремања средством наоружања и војне опреме са домаћег тржишта контролу квалитета средства наоружања и војне опреме и испуњеност декларисаних карактеристика средства врши Војна контрола квалитета у складу са ПКП који се усаглашава са произвођачем.

Ток процеса опремања Војске Србије набавком средства наоружања и војне опреме са тржишта приказан је у Технолошкој шеми активности при набавци наоружања и војне опреме или услуге са тржишта која је дата у Прилогу 13. овог правилника и чини његов саставни део и у Технолошкој шеми активности при набавци наоружања и војне опреме или услуге са тржишта према Елаборату ургентног опремања која је дата у Прилогу 14. овог правилника и чини његов саставни део.

VII. ИСТРАЖИВАЊЕ ТРЖИШТА

Члан 92.

Сектор врши истраживање и испитивање тржишта наоружања и војне опреме како у земљи тако и у иностранству.

Истраживање и испитивање тржишта наоружања и војне опреме обухвата, али није ограничено на:

- 1) истраживање иновација, тенденција и перспективе развоја наоружања и војне опреме;
- 2) анализу тржишта и испитивање степена развијености тржишта, укључујући и посете сајмовима и организацију презентација у земљи и иностранству;
- 3) прибављање техничких информација, комерцијално-техничких понуда од произвођача и продаваца наоружања и војне опреме у земљи и иностранству;
- 4) разматрање и упоређивање прибављених информација (добијене или процењене цене, техничке карактеристике, квалитет, рокови испоруке, доступна искуства других корисника и сл.) и предлагање оптималних решења.

Након истраживања и испитивања тржишта Сектор о томе сачињава извештај са резултатима и конкретним предлозима који доставља начелнику Генералштаба Војске Србије и министру одбране.

Резултати истраживања и испитивања тржишта примењују се у даљем поступку опремања Војске Србије наоружањем и војном опремом.

Тактички и технички носиоци могу да врше истраживање и испитивање тржишта наоружања и војне опреме за потребе реализације задатака из своје функционалне надлежности.

VIII. ПРАЋЕЊЕ СРЕДСТАВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ У ЕКСПЛОАТАЦИЈИ И ОДРЖАВАЊУ

Члан 93.

Органи другог нивоа, технички носилац, корисници средстава наоружања и војне опреме, а посебно органи техничке службе надлежни за одржавање средстава наоружања и војне опреме опреме у обавези су да остваре системски увид у техничко стање и понашање средстава наоружања и војне опреме, резервних делова и других елемената у експлоатацији, одржавању и складиштењу.

Обавештења о уоченим експлоатационим, безбедносним и еколошким недостацима и застојима насталим из конструкционих или производних разлога упућују се одговарајућем органу другог нивоа, произвођачу наоружања и војне опреме, опитном центру и Војној контроли квалитета.

Корисници средстава у обавези су да податке о понашању средства током експлоатације достављају тактичком и техничком носиоцу.

Други ниво, заједно са техничким носиоцем, организационом целином Генералштаба Војске Србије надлежном за логистичку подршку, носиоцем развоју наоружања и војне опреме, Војнотехничким институтом, опитним центром и Војном контролом квалитета, анализира прикупљене податке о понашању и поузданости средстава наоружања и војне опреме у употреби и у складиштима и предузима одговарајуће мере. Уколико су уочени озбиљнији недостаци, други ниво предлаже Сектору одлуку о мерама за њихово отклањање.

IX. ИЗВЕШТАВАЊЕ И НАДЗОР

Члан 94.

Периодични и годишњи извештаји о реализацији задатака истраживања, развоја, освајања производње, производњи и набавци средстава наоружања и војне опреме израђују се и достављају надлежним нивоима одлучивања, сходно одредбама прописа о планирању развоја и опремања Војске Србије, о евиденцији, праћењу и анализи остваривања планова Војске Србије и састављању периодичних извештаја и завршних рачуна.

Извештај о завршетку задатака истраживања и развоја средстава наоружања и војне опреме носилац реализације задатака доставља Сектору, а Сектор надлежном нивоу одлучивања на даљи поступак.

Члан 95.

Надзор над применом одредаба овог правилника у процесу опремања Војске Србије наоружањем и војном опремом врши министар одбране.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 96.

Фазе опремања, које су започете пре ступања на снагу овог правилника, окончаће се по одредбама Правилника о опремању Војске Србије наоружањем и војном опремом („Службени војни лист”, број 26/16), а након преласка у наредну фазу опремања примењиваће се одредбе овог правилника.

Прописи за спровођење овог правилника биће донети у року од девет месеци од дана ступања на снагу правилника.

Члан 97.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о опремању Војске Србије наоружањем и војном опремом („Службени војни лист”, број 26/16).

Члан 98.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу”.

Број 306-17

У Београду, 4. априла 2022. године

Министар одбране
др Небојша Стефановић, с. р.

Прилог 1.

**ПРЕГЛЕД СРЕДСТАВА КОЈА СЕ СМАТРАЈУ
НАОРУЖАЊЕМ И ВОЈНОМ ОПРЕМОМ**

Наоружање и војна опрема су убојна, борбена и техничка средства утврђена Националном контролном листом наоружања и војне опреме и друге ствари, објекти и опрема посебно израђени или прилагођени за војну намену, и то:

- 1) ватрено оружје за војну намену закључно са калибром 15 mm (пиштољи, револвери, аутомати, пушке, пушкомитраљези и митраљези);
- 2) ватрено оружје за војну намену калибра изнад 15 mm (бацачи граната, минобацачи, лансери ракета и лансирне цеви, топови, хаубице и друга средства посебно конструисана за војну намену);
- 3) делови, склопови и опрема за наоружање и војну опрему из тач. 1) и 2) овог прегледа (цеви, затварачи, механизми за окидање, сандуци цеви, механизми за покретање цеви, уређаји за увођење муниције у цев, лафети или платформе за уградњу оружја, осматрачке и нишанске справе, елементи система за управљање ватром и друга средства посебно конструисана за војну намену);
- 4) муниција, бомбе, мине, торпеда, ракете и пројектили посебно конструисани за војну намену, као и делови и склопови за ова средства;
- 5) барути, експлозиви, пиротехнички материјал и уређаји, ракетна горива и други иницијални елементи који се уграђују у средства из тачке 4) овог прегледа или се самостално користе за војну намену;
- 6) борбена возила (тенкови, оклопни транспортери, борбена возила пешадије и друга средства посебно конструисана за војну намену), као и неборбена возила опште и специјалне намене посебно израђена и прилагођена за војну намену;
- 7) ваздухоплови за војну намену (авиони, хеликоптери, беспилотне и друге летелице);
- 8) пловила за војну намену (чамци, бродови, подморнице и друга средства посебно конструисана за војну намену);
- 9) рачунарска мрежна, телекомуникациона и средства криптозаштите у војним применама;
- 10) електронска опрема и њене компоненте посебно конструисане за војну намену (средства за електронска и противелектронска дејства, радар и друга средства посебно конструисана за војну намену);
- 11) средства за заштиту од дејства нуклеарних, хемијских и биолошких средстава, средства за детекцију, дозиметрију и идентификацију за војну намену;
- 12) опрема за балистичку заштиту (оклопне плоче, шлемови, панцирна одећа, балистичке плоче за панцирну одећу и друга средства посебно конструисана за војну намену);
- 13) хладно оружје за војну намену (сабље, бајонети, самострели, лукови и стреле, борбени ножеви и друга средства посебно конструисана за војну намену);
- 14) специјализована опрема за војну обуку или симулацију војних сценарија;
- 15) техничка документација за производњу наоружања и војне опреме;
- 16) све врсте командно-информационих система, рачунара, показивача и других средстава и система информатичке технологије у војним применама;
- 17) погонска и друга средства специјално пројектована за експлоатацију и одржавање наоружања и војне опреме из тач. 1), 2), 4), 6), 7) и 8) овог прегледа;
- 18) друга средства и њихове компоненте посебно конструисане за војну намену која су обухваћена Националном контролном листом наоружања и војне опреме, а нису наведена у тач. 1)–17) овог прегледа, осим средстава и њихових компонената која су прописана другим законом;
- 19) капацитети и средства за производњу наоружања и војне опреме из тач. 1)–18) овог прегледа;
- 20) средства за војну намену која се користе за употребу, руковање, чување, складиштење и одржавање наоружања и војне опреме из тач. 1)–18) овог прегледа;
- 21) војна интендантска опрема.

Прилог 2.

САДРЖАЈ ТАКТИЧКЕ СТУДИЈЕ

Циљ Тактичке студије је да се идентификују и документују потребе Војске Србије за недостајућим оперативним и функционалним способностима исказаним кроз материјалне чиниоце, време достизања и приоритет у односу на друге потребе.

Садржај студије:**1. Увод са критеријумима за израду Тактичке студије**

Увод обухвата садржај студије у којем се даје кратак историјат развоја проблема, циљ израде студије, њена намена, методе које су коришћене у истраживању проблема, коришћени извори података, уочени проблеми у току израде и допринос у решењу проблема. Основна вредност се изражава дефинисањем критеријума којима се мере промене постојећег и потребног побољшања способности.

1.1. Анализа мисије

У складу са мисијама и задацима које јединице Војске Србије треба да реализују, врши се идентификација врста операција по нивоу дефинисаних циљева, ангажованих снага и начину испољавања дејстава. Анализирају се и идентификују могући циљеви операција и задаци које је потребно извршити да би се циљеви реализовали. У анализи се користе постојећи концепти операција и каталог општих задатака према Листи универзалних задатака Војске Србије.

1.2. Дефинисање потребних способности

На основу дефинисаних мисија и задатака и развијених сценарија, одређују се потребне способности јединице и капацитети за реализацију тих способности. Потребне способности се изражавају кроз приказ могућности у постизању одређених ефеката употребом снага, средстава и начина извршења задатака из домена функције борбених дејстава. Временски период за који се врши дефинисање потребних способности је идентичан са временом за које су развијени сценарији. Дефинисање потребних способности врши се кроз анализу доктрине, обуке, организације, наоружања и војне опреме, кадрова, образовања, инфраструктуре и интероперабилности уз ангажовање специјалиста по групама способности. Након анализе свих утицајних чинилаца и дефинисања потребних способности, потребно је извршити њихово описивање. Опис потребних способности треба да буде уопштен како не би прејудуцирао одлуку о начину њихове имплементације, али и довољно детаљан како би омогућио алтернативне приступе имплементацији уз приказ кључних карактеристика способности (нпр. домет, ефекат, поузданост, време, итд.).

1.3. Анализа постојећих способности

Постојеће способности анализирати кроз све чиниоце способности (доктрину, обуку, организацију, наоружање и војну опрему, кадрове, образовање, инфраструктуру и интероперабилност), а услови извршења задатака морају бити идентични као приликом дефинисања потребних способности.

1.4. Анализа усаглашености потребних и постојећих способности

Користећи утврђене потребе и постојеће способности као примарне улазе, анализом усаглашености, врши се утврђивање разлика у способностима које је потребно достићи, односно утврђују недостајуће способности. Приказ анализе усаглашености, може се извршити кроз процену могућности примене постојећих способности у будућности, анализом односа између постојећих и потребних способности и идентификацију способности које нису на захтеваном нивоу.

1.5. Вредновање и анализа недостајуће способности кроз чиниоце способности

Ангажовање или употреба војске или њених делова у извршавању борбених задатака репрезентује се њеним борбеним могућностима, што значи да се вредновање и анализа способности изражава првенствено преко ефеката дејства или учинка јединица при извршавању наменских задатака и реализацији садржаја дејстава, противдејстава, обезбеђења и заштите снага.

У овом делу Тактичке студије, потребно је упоређивањем свих способности и њихових чинилаца кроз упоредан однос и утицај на дејства и противдејства, обезбеђење и заштиту снага доћи до квалитативних закључака и извршити вредновање недостајућих способности.

1.6. Избор кључних чиниоца за стицање способности

На основу извршеног вредновања недостајућих способности, врши се избор кључних чиниоца за стицање способности, утврђују се приоритети превазилажења мањка способности и идентификују се способности код којих је могуће прихватити ризик.

1) Утицај чиниоца способности наоружања и војне опреме на оперативне и функционалне способности, дефинисање обима и носиоца активности за сваки од чинилаца.

2) Тактички захтев.

Тактички захтеви треба да буду довољно уопштени да не предодређују одлуку о средству наоружања и војне опреме и моделу опремања.

Тактички захтев дефинише прихватљив ниво захтева које треба испунити кроз процес опремања средствима наоружања и војне опреме, такође тактички захтеви могу бити тако дефинисани да омогуће постепено опремање војске наоружањем и војном опремом.

3) Врста, број и динамика попуње.

4) Закључак са предлогом критеријума за израду Претходне анализе.

Кроз закључак одредити и предложити критеријуме за израду Претходне анализе.

5) Степен поверљивости и мере безбедности.

Одредити степен поверљивости и мере безбедности (нпр.: шифра пројекта или назив пројекта).

Излазни документ – Тактичка студија са тактичким захтевом.

Документ који иницира почетак наредне фазе – Решење о усвајању Тактичке студије.

Прилог 3.

САДРЖАЈ ПРЕТХОДНЕ АНАЛИЗЕ

Претходна анализа је свеобухватни документ којом се одређује оптималан прихватљив пут достизања недо-стајуће способности у домену средстава наоружања и војне опреме. Основа за израду Претходне анализе представља Тактичка студија.

Претходна анализа укључује прикупљање, анализирање и оцењивање информација на основу којих би се дао одговор како доћи до жељеног циља. Она треба да пружи потпуни преглед са информацијама о свеукупној оправданости пројекта (перспективе, сврха, циљ), њихове потребе и предвиђени позитивни/негативни ефекти пројекта и важне претпоставке које могу бити одлучујуће за успех или неуспех пројекта опремања – процену ризика.

Садржај Претходне анализе:**1. Увод са критеријумима за израду Претходне анализе**

Увод обухвата циљ анализе, методологију, план анализе и рокове, ограничења и задатак пројектног тима за израду анализе.

2. Развој концепта**2.1. Студија могућности**

Примарни задатак ове студије је идентификација могућих решења за средства наоружања и војне опреме или услуге из области наоружања и војне опреме која су у складу са постављеним тактичким захтевима. Анализа могућности обухвата активности које се спроводе кроз: сагледавање организацијских, научно-развојних, технолошких, привредних, тржишних и других аспеката са становишта испуњења постављених почетних тактичко-техничких захтева.

2.2. Идентификација средстава наоружања и војне опреме

На основу студије могућности идентификују се средства наоружања и војне опреме и процењене количине или потребан обим услуга у области наоружања и војне опреме, којима се развија захтевани ниво способности дефинисаних тактичким захтевима из Тактичке студије.

2.3. Дефинисање Полазних тактичко-технички захтева**2.4. Утврђивање методологије и критеријума за оцену модела опремања**

Обухвата израду јединствене методологије којом ће се извршити рангирање анализираних модела опремања са становишта:

2.4.1. испуњења постављених полазних тактичко-техничких захтева,**2.4.2. оцене временског периода достизања прихватљивог решења (оцена времена потребног за истраживање и развој, освајање производње, производња, набавка, усавршавање, испитивање, увођење у наоружања и војне опреме, опремање јединица ...тј. времена трајања појединих активности у анализираним моделима опремања),****2.4.3. техничких, финансијских, економских и безбедносних критеријума.****а) Техничко-технолошка анализа**

- могућности достизања потребног нивоа способности кроз чинилац способности наоружања и војне опреме кроз избор неке од варијати: усавршавање постојећих средстава наоружања и војне опреме, развој и производњу или набавка са тржишта. У складу са расположивим информацијама анализом се обухватају доступна решења за тражену способност у земљи и иностранству и врши елиминација почетних неодрживих варијанти,
- могућности усавршавања постојећих средстава наоружања и војне опреме у односу на постављене (почетне тактичко-техничке захтеве), могућности научних, технолошких, развојних и производних капацитета у Републици Србији за усавршавање,
- оствариве карактеристике при опремању кроз сопствени развој,
- могућности истраживачких и развојних установа и индустрије да развију и производе одговарајуће средство наоружања и војне опреме,
- варијанте развојног пута, потребне фазе развоја (претпројекат, почетни развој, прототипски развој са израдом прототипа или прототипске партије, постепени развој), прорачун потребних количина у предвиђеним фазама развоја,
- могућности набавке готовог производа на тржишту,

- карактеристика доступних производа на тржишту и искуства земаља које су опремљена таквим средствима наоружања и војне опреме (из доступних извора и информација ВОА),
- могућности интегралне логистичке подршке, опције подршке и процена уклапања опција у постојећи систем логистичке подршке,
- могућности стандардизације, типизације, унификације и кодификације,
- могућности обезбеђења квалитета средства наоружања и војне опреме за одабрани модел опремања,
- потребе за метролошким обезбеђењем,
- могућности достизања потребног нивоа интероперабилности,
- потребног нивоа обуке и школовања: корисника средстава наоружања и војне опреме, лица за одржавање средстава наоружања и војне опреме, инструктора и наставника;

б) Финансијска и економска анализа

- финансијских услова за разматране моделе опремања као што су:
 - процењена цена коштања средства у оквиру разматраних модела опремања: развоја и производње, са домаћег тржишта, или из увоза на основу истраживања тржишта из доступних извора,
 - потребних финансијских средстава за реализацију развоја (закључно са техничком документацијом за нулту серију),
 - укупних трошкова развоја за систем одбране,
 - трошкова освајања производње, потребе за инвестиционим улагањима у производне и складишне капацитете, технологију, опрему, кадар и друго,
 - трошкова за испитивање и верификацију наоружања и војне опреме,
 - доступности додатних услуга (могућности индустријске сарадње и трансфера технологије,
 - погодности у плаћању, могућности кредитирања, офсет аранжмани,
 - укупних трошкова животног века за сваки од могућих модела;
- економских и финансијских ризика разматраних модела;

в) Безбедносна анализа

- анализа законских ограничења за реализацију модела,
- обавештајно безбедносни и сајбер ризици и друго,
- мере заштите на раду, заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине, заштите индустријске својине и безбедности информација, безбедност при руковању и одржавању,
- анализа поузданости и солвентности потенцијалних понуђача;

2.5. Упоредна анализа и рангирање модела:

- упоредна анализа одрживих модела (стандардима или праксом прихваћена анализа).

Обухвата примену метода вишекритеријумског одлучивања и рангирање модела према дефинисаним критеријумима, трошковима и ризику,
(Минимално се врши процена два одржива модела опремања, а ниво детаљности и тачности анализе треба да буде сразмеран величини, комплексности и значају пројекта опремања).
- рангирање модела према дефинисаним критеријумима и метрици.

Развој концепта се завршава израдом предлога најповољнијег одрживог модела опремања са становишта ефикасности, ефикасности и економичности. Предлог треба да анализира могућност остваривања стратешких циљева: успостављање индустријске сарадње и могућност успостављања нових технологија, утицај на стицање искустава сопствених развојних капацитета на развоју сличних средстава.

3. Избор модела опремања

- 3.1. Израда предлога одлуке о избору модела опремања са дефинисањем обима и динамике обезбеђења финансијских средстава,
- 3.2. Израда почетних тактичко-техничких захтева за средства наоружања и војне опреме или услуге из области наоружања и војне опреме.

Излазни документ – Претходна анализа са изабраним моделом опремања и дефинисаним почетним ТТЗ.

Документ који иницира почетак наредне фазе – Решење о усвајању Претходне анализе.

Прилог 4.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЗАДАТАКА

Програм реализације је техничко-економски документ процеса опремања у складу са изабраним моделом опремања. Програмом реализације потврђује се изабрани модел опремања према ПА, детаљније образлаже или по потреби ревидира.

Садржај Програма реализације:**1) у случају опремања кроз истраживање развој и производњу:**

- (1) увод са критеријумима за израду Програма реализације;
- (2) потребе за опремањем средствима наоружања и војне опреме са динамиком опремања;
- (3) варијанте решења са потребним образложењем и предлогом оптималног решења; (када се у по усвојеном предлогу из Претходне анализе, реализује почетни развој и израђује пробни комад или пробни комади, презентују се резултати испитивања почетног развоја, када је реализација опремања кроз освајање производње средстава наоружања и војне опреме по лиценцној документацији презентују се анализе обављене током преговора и резултати верификације декларисаних карактеристика средстава у односу на почетне ТТЗ, када је развој средстава наоружања и војне опреме у кооперацији са домаћим или иностраним партнером презентују се подаци о избору партнера);
- (4) анализа могућих варијаната и предлог оптималне организације интегралне логистичке подршке ради обезбеђења пројектоване расположивости средстава наоружања и војне опреме уз минималне трошкове животног века. Пројектована расположивост средстава наоружања и војне опреме постиже се оптималним балансом техничких перформанси средстава изражених кроз поузданост, могућност испитивања и погодност за одржавање и ефикасност система логистичке подршке. Прорачун укупних трошкова животног века обухвата трошкове реализације развоја, производње, опремања, употребе и отуђења средстава наоружања и војне опреме, прорачунава се за количине усвојене у тачки 2) подтачка (3) овог прилога, а на основу понуда могућих произвођача. Трошкове реализације развоја је, ради исправног поређења пројеката при одређивању приоритета, потребно приказати као директне финансијске трошкове пројекта, и укупне трошкове развоја, који, поред директних финансијских, обухватају и трошкове радних сати извршиоца и учесника пројекта развоја из састава Министарства одбране, као и трошкове употребе специфичне опреме у власништву Министарства одбране;
- (5) техничка оцена могућности испуњења почетних ТТЗ са евентуалним предлогом измене, а на основу обављених испитивања;
- (6) услове за развој (општи, ресурсни, логистички и др.) за предложену варијанту решења;
- (7) потребе за финансијским средствима за реализацију развоја, са мрежним планом закључно са техничком документацијом за нулту серију;
- (8) потребе за финансијским средствима за реализацију опремања, употребу и интегралну логистичку подршку;
- (9) састав комплета и компонената средстава наоружања и војне опреме;
- (10) анализа могућности примене делова и склопова из других средстава наоружања и војне опреме (стандардизација, типизација и унификација);
- (11) анализа и избор пута реализације садржи:
 - варијанту развојног пута, потребне фазе развоја (израда пробног комада или функционалног модела, прототипски развој са израдом прототипа или прототипске партије), прорачун потребних количина у предвиђеним фазама развоја (потврђује се изабрани развојни пут према ПА, детаљније образлаже или по потреби ревидира),
 - могућности и услове производње у земљи, са гледишта производних капацитета, обезбеђења конструкционог и потрошног материјала, обезбеђење делова и опреме са домаћег или страног тржишта, инвестиција и других потреба које треба да обезбеде производњу,
 - анализу технолошких и финансијских могућности потенцијалних коопераната,
 - план активности са роковима и могућност преклапања фаза,
 - коначни предлог организације оптималне варијанте интегралне логистичке подршке, са вредношћу почетног улагања и даљим трошковима реализације свих елемената подршке у току животног века средстава.
- (12) дефинисање коначног предлога пута реализације опремања кроз производњу средстава наоружања и војне опреме;

- (13) предрачун укупних трошкова за реализацију производње и опремања средстава наоружања и војне опреме се обрађује за количине усвојене у подтачки (2) тачка 1) овог прилога и трошкове развоја у подтачки (7) тачка 1) овог прилога, а на основу истраживања тржишта или понуда потенцијалних једног или више произвођача. Процена трошкова за израду: документације за руковање и одржавање; техничко-ремонтне документације (по потреби), именика и норматива, развоја и обезбеђења ремонтних капацитета, опреме, алата и прибора; почетног стока резервних делова и склопова по критеријуму техничког носиоца; даљих трошкова за резервне делове, склопове и материјале; изградње складишних капацитета за средство и његове елементе који му обезбеђују функцију; трошкова образовања кадрова за употребу, одржавање и ремонт.
- (14) динамика производње и попуне средствима наоружања и војне опреме и очекивани ефекти на достизање способности.
- (15) одређивање броја прототипова и величина прототипске партије,
- (16) план трошкова животног века средства у фази употребе, одржавања и отуђења,
- (17) предлог са образложењем носиоца развоја и производње.

2) када се опремање врши набавком на тржишту:

- (1) увод са критеријумима за израду Програма реализације;
- (2) дефинисање техничке спецификације и критеријума о квалитету производа са тржишта,
- (3) дефинисање количина средстава наоружања и војне опреме и динамике опремања,
- (4) израда почетне стратегије и плана управљања пројектом по свим функционалним областима, и то план:
 - управљања обимом пројекта опремања,
 - управљања трошковима,
 - управљања временом,
 - управљања квалитетом,
 - управљања људским ресурсима,
 - управљања ризиком.
- (5) по потреби и могућству дефинисање обавезних одредби које се морају наћи у уговору са испоручиоцем,
- (6) критеријуми за оцену понуда (једне или више) и вредновање испуњености постављених захтева,
- (7) анализа финансијских услова понуда (једне или више),
- (8) дефинисање динамике, врсте и услова испитивања средства наоружања и војне опреме и/или провере или верификације квалитета кроз: испитивање узорака средства или током реализације уговора за испоруку средства (испитивања у току фабричког или коначног пријема) или комбиновано,
- (9) дефинисање обавеза и одговорности организационих целина Министарства одбране и организационих целина Војске Србије, као и других институција које проистичу из будућег уговора о опремању средствима наоружања и војне опреме или набавци услуге из области наоружања и војне опреме,
- (10) дефинисање динамике и носилаца израде правила и техничких упутстава,
- (11) дефинисање плана квантитативног и квалитативног пријема,
- (12) план и носиоци активности измене осталих чинилаца способности (неопходне активности које треба реализовати ради стварања услова да се средство наоружања и војне опреме уведе у оперативну употребу),
- (13) анализа могућих варијаната и предлог оптималне организације интегралне логистичке подршке ради обезбеђења пројектоване расположивости средства наоружања и војне опреме уз минималне трошкове животног века. Пројектована расположивост средства наоружања и војне опреме постиже се оптималним балансом техничких перформанси средства изражених кроз поузданост, могућност испитивања и погодност за одржавање и ефикасност система логистичке подршке. Прорачун укупних трошкова животног века обухвата трошкове опремања, употребе и отуђења средства наоружања и војне опреме, прорачунава се за количине усвојене у тачки 2) подтачка (3) овог прилога, а на основу понуда могућих произвођача.

Излазни документ – Програм реализације.

Документ који иницира почетак наредне фазе – Решење о усвајању Програма реализације.

Прилог 5.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЧКИХ ЗАДАТАКА**Општа истраживања**

1. Могуће варијанте за решавање проблема и анализа фактора који утичу на проблем.
2. Избор најповољнијих варијаната, са образложењем.
3. Потребне фазе за реализацију изабране варијанте истраживања.
4. План реализације и фазе – мрежни план или гантограм.
5. Потребна сарадња у току рада:
 - 1) сарадња у земљи – избор коопераната, оцена њихове способности и посао који треба да обаве;
 - 2) сарадња са иностранством:
 - (1) набавка узорака са оријентационим ценама,
 - (2) предлог за научнотехничку сарадњу из области рада на задатку са временом и трошковима.
6. Предрачун трошкова по задатку.
7. Верификација реализације – предлог стручног органа и начин верификације текуће фазе и крајњег циља задатка.
8. Састав радне екипе.
9. Предлог безбедносног прилога.

Излазни документ – Програм реализације.

Документ који иницира почетак наредне фазе – Решење о усвајању Програма реализације.

Примењена истраживања

1. Увод са критеријумима за израду Програма реализације;
2. Циљ и садржај примењених истраживања;
3. Стање и тренд истраживања у земљи и у свету на подручју планираног истраживања;
4. Могуће варијанте за решавање проблема и анализа фактора који утичу на проблем;
5. Избор најповољније варијанте, са образложењем;
6. Преглед потреба за општим истраживањима;
7. Потребне фазе за реализацију изабране варијанте истраживања;
8. Ризици у реализацији и план смањења ризика;
9. Анализа ресурса за реализацију истраживања;
10. План реализације и фазе, термин план;
11. Потребна сарадња у току реализације истраживања са:
 - 1) научним и научноистраживачким организацијама, предузећима одбрамбене индустрије Србије и другим привредним друштвима у земљи и оцена њихових способности;
 - 2) научним, развојним и производним институцијама и предузећима у иностранству.
12. Прорачун финансијских средстава по задатку истраживања;
13. Верификација реализације истраживања са предлогом начина верификације резултата, верификације међуфаза и крајњег резултата истраживања;
14. Очекивани ефекти реализације истраживања.

Излазни документ – Програм реализације.

Документ који иницира почетак наредне фазе – Решење о усвајању Програма реализације.

Прилог 6.

**ТЕХНОЛОШКА ШЕМА АКТИВНОСТИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЈИ ЗАДАТАКА
ОПШТИХ И ПРИМЕЊЕНИХ ИСТРАЖИВАЊА**

Редни број	АКТИВНОСТИ	Ниво одлучивања			Учесници у реализацији задатака општих и примењених истраживања		
		Помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Управа надлежна за истраживање, развој и производњу наоружања и војне опреме	Видови и управе Генералштаба – тактички носилац	Управа надлежна за истраживање, развој и производњу наоружања и војне опреме	Видови и управе Генералштаба – тактички носилац	Носиоци истраживања у МО и ВС или ван МО и ВС
1.	Избор извршиоца истраживања и по потреби уговарање израде Програма реализације (када се задатак реализује ван МО и ВС)				***	*	**
2.	Израда Програма реализације за општа и примењена истраживања				*	*	***
3.	Разматрање и доношење одлуке о Програму реализације општих истраживања		О		***		**
4.	Разматрање и доношење одлуке о Програму реализације примењених истраживања	О	Δ		***	**	**
5.	Уговарање реализације задатка истраживања (када се задатак реализује ван МО и ВС)				***		**
6.	Реализација задатка истраживања				*	*	***
7.	Разматрање и доношење одлуке о резултатима општих истраживања и њиховом коришћењу		О		***		**
8.	Разматрање и доношење одлуке о резултатима примењених истраживања и њиховом коришћењу	О	Δ	Δ	***	**	**

ЛЕГЕНДА:

О – доноси одлуку (решење),

Δ – разматра и предлаже решење,

*** – носилац активности,

** – обавезно учешће,

* – учешће према потреби.

Прилог 7.

ТЕХНОЛОШКА ШЕМА АКТИВНОСТИ ПРИ ПЛАНИРАЊУ И РЕАЛИЗАЦИЈИ ЗАДАТАКА СОПСТВЕНОГ РАЗВОЈА СРЕДСТАВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

Редни број	АКТИВНОСТИ	Нивои одлучивања				Савети	Учесници при реализацији задатака развоја								
		Министар одбране	Начелник Генералштаба ВС	Помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Команданти видова и тактички носиоци начелници управе ГПШ ВС	Главни војнотехнички савет	Видови и управе Генералштаба – тактичких носилаца	Сектор у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Тактички носилац	Технички носилац	Управа надл. за истраж. развој, произв. и ресурсе ср. наоружања и војне опреме	ДСКМ	Војна контрола квалитета	Технички опитни центар	Носилац реализације развоја у МО и ВС или ван МО и ВС
1.	Израда Тактичке студије								***	*	*				
2.	Разматрање и усвајање Тактичке студије		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²		***						
3.	Одређивање пројектног тима или интегралног пројектног тима	O ¹		O ²				***	**	**	**	*	*	**	**
4.	Израда Претходне анализе							*** ³	**	**	**	*	*	*	**
5.	Разматрање и усвајање Претходне анализе		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**
6.	Израда Претпројекта (уколико је предвиђено да се ради)								**	**	**	*	*	*	***
7.	Разматрање и усвајање Претпројекта (уколико је предвиђено да се ради)			O		Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**
8.	Реализација почетног развоја (уколико је предвиђено да се ради)								*	*	**	*	*	*	***
9.	Разматрање и усвајање Елабората резултата почетног развоја (уколико је предвиђено да се ради)			O		Δ ¹	Δ ²	***	*	*	*			*	**
10.	Израда Програма реализације							**	**	**	**	*	*	*	*** ³
11.	Разматрање и усвајање Програма реализације		O ¹	O ²		Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**
12.	Реализација прототипског развоја								*	*	**	*	**	**	***
13.	Разматрање степена реализације прототипског развоја			O		Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**		*	*	**
14.	Реализација интерних испитивања								**	**	**		**	**	***
15.	Реализација завршних испитивања								**	**	**		*	***	**
16.	Разматрање резултата завршних испитивања и доношење Решења о усвајању или пријему		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²		***	**	**	**	**	**	**

1) „А” категорија,

2) „Б” категорија,

3) пројектни или интегрални пројектни тим (уколико се формира).

ЛЕГЕНДА:

O – доноси одлуку (решење),

Δ – разматра и предлаже решење,

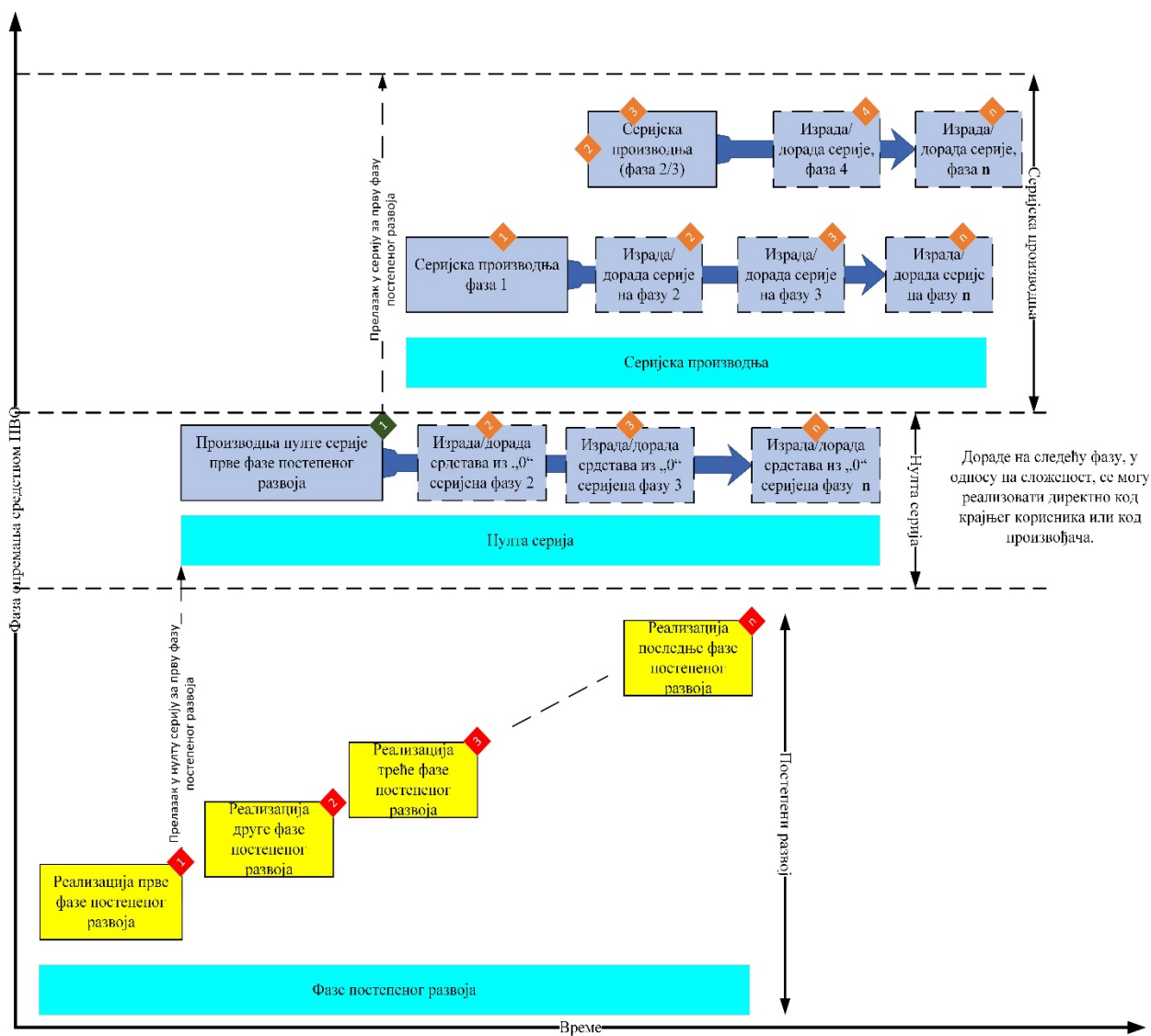
*** – носилац активности,

** – обавезно учешће,

* – учешће према потреби.

Прилог 8.

ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ ПОСТЕПЕНОГ РАЗВОЈА И ОПРЕМАЊА СРЕДСТВИМА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

Прилог 9.

**САДРЖАЈ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ПРЕТПРОЈЕКТА
СРЕДСТВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ
И РЕЦЕНЗИЈЕ ТЕХНИЧКОГ РЕШЕЊА****I. САДРЖАЈ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ПРЕТПРОЈЕКТА СРЕДСТВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ**

1. Увод са критеријумима за израду претпројекта;
2. Анализу почетних тактичко-техничких захтева средства наоружања и војне опреме и начин њиховог остваривања;
3. Анализа техничким решењима за слична средства наоружања и војне опреме из текуће производње Одбрамбене технолошке и индустријске базе Републике Србије и из иностранства (ако су од интереса за предметни развој);
4. Функционалну дефиницију система, са техничким спецификацијама, која гарантује остварење почетних ТТЗ;
5. Функционалну хијерархијску шему, која подразумева:
 - 1) поделу функције вишег система на подсистеме,
 - 2) дефинисане техничке карактеристике подсистема.
6. Резултате прорачуна, симулација или мерења, који доказују функционалну хијерархијску шему.
7. Детаљан опис предложеног решења;
8. Резултате прорачуна, симулација или мерења који доказују критичне карактеристике делова, склопова и подсистема;
9. Извештаје о испитивањима и карактеристикама функционалних модела;
10. Процену могућности производње, интеграције и испитивања критичних делова и склопова, као и целог система;
11. Процену цене средства наоружања и војне опреме;
12. Препоруку за потребама развоја капацитета индустрије и истраживачких и развојних институција;
13. Научене лекције;
14. Предлог одлуке о даљем току развоја.

II. САДРЖАЈ РЕЦЕНЗИЈЕ ТЕХНИЧКОГ РЕШЕЊА ПРЕДЛОЖЕНОГ У ПРЕТПРОЈЕКТУ

Рецензија техничког решења има за циљ да потврди да оно може да задовољи техничке захтеве система и пројектовану цену. Ова рецензија означава крај свеукупних процеса пројектовања и спремност за процес доказивања карактеристика система и могућности производње.

Рецензија обезбеђује доказ да систем, до елемената најнижег нивоа, има реалне изгледе да задовољи постављене захтеве, у оквиру задатих рокова и финансијских ресурса.

Категорија	Критеријуми рецензије техничког решења предложеног у Претпројекту
Процена трошкова	– Анализа трошкова је ажурирана и у складу са ТД система. – Модел цене коштања система је ажуриран, алоциран по подсистемима и праћен у односу на постављене циљеве.
Системска документација	– Функционална хијерархијска шема је комплетна, укључујући и описе интерфејса, и задовољава све захтеве функционалног описа система. – Веза захтева функције система, подсистема по функционалној хијерархијској шеми и конструкционог решења делова и склопова је комплетна и исправна.
Техничка документација	– Кључне карактеристике делова и склопова, које имају значајан утицај на карактеристике система, интеграцију, цену, поузданост и елементе заштите ресурса су идентификоване. – Почетна ТД делова и склопова је довољног нивоа комплетности и исправности да омогући исправну производњу. – Процена техничког решења указује на успех при завршном тестирању система. – 100% компонената критичних за безбедност и употребу имају завршене КД, спецификације. – Жељена функционалност софтвера је у складу са ажурираним резултатима испитивања. – Софтверска и документација интерфејса су довољне комплетности да омогуће рецензију. – Техничко решење је производно. Процењено је да задовољава дефинисани буџет. – Планови контроле процеса су одређени за критичне производне процесе. – Критични производни процеси, који имају утицаја на кључне карактеристике производа су идентификоване, као и способности да се остваре пројектоване толеранције. – Резултати досадашњих конструкторских испитивања су у складу са дефинисаном конструкцијом и указују на успех у завршним испитивањима.
Процена ризика	– Све процене ризика и планови ублажавања последица су ажурирани, документовани, формално усвојени и примењени. – Стратегија испитивања и верификације обрађује ризике са плановима ублажавања последица; потребни ресурси за интеграцију и испитивање су документовани и у складу са могућностима. – Ризици по питањима заштите ресурса су описани, заједно са плановима ублажавања.
Технички планови	– Прелиминарна рецензија техничког решења, садржана у Техничкој студији, је успешно завршена и усвојена. – Интегралне активности Критичне рецензије техничког решења система нижег нивоа су обављене. Идентификовани проблеми су документовани у плановима активности. – Сви улазни критеријуми наведени у уговору за развој (Програму реализације) су задовољени (предмет рада, план системског инжењеринга, спецификација система). – Одговарајуће методе праћења и мерења извршења програма се спроводе. – План извршења програма је могућ (са прихватљивим технолошким и финансијским ризиком). – Програм има одговарајући (довољан) радни тим. – Програм је изводљив у оквиру буџета и одобреног почетног техничког решења. – Детаљне вишекритеријумске анализе и процене могућности производње се спроводе. – Доступни су материјали и алати за остваривање рокова израде прототипа или ПП. – Планови логистичке подршке и тренажних система су документовани и довољни да подрже рецензију. – План одржавања животног циклуса, укључујући ажурирања на основу тренутног стања на пројекту, одобрен је. – Дугорочни планови опремања су усвојени; процене ланаца снабдевања су комплетирани.

Прилог 10.

**ТЕХНОЛОШКА ШЕМА АКТИВНОСТИ ПРИ ПЛАНИРАЊУ И РЕАЛИЗАЦИЈИ ЗАДАТАКА
ОСВАЈАЊА ПРОИЗВОДЊЕ СРЕДСТАВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ
ПО ЛИЦЕНЦНОЈ ДОКУМЕНТАЦИЈИ**

Редни број	АКТИВНОСТИ	Нивои одлучивања				Савети		Учесници при реализацији задатака развоја								
		Министар одбране	Начелник Генералштаба ВС	Помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Команданти видова и тактички носиоци начелници управа ГШ ВС ()	Главни војнотехнички савет	Видови и управе Генералштаба – тактичких носилаца	Сектор у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Тактички носилац	Технички носилац	Управа надлежна за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме	ДСКМ	Војна контрола квалитета	Технички опитни центар	Носилац реализације развоја у МО и ВС или ван МО и ВС	Организациона целина овлашћена за набавку наоружања и војне опреме
1.	Израда Тактичке студије							***	*	*						
2.	Разматрање и усвајање Тактичке студије		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²	***								
3.	Одређивање пројектног тима или интегралног пројектног тима	O ¹		O ²				***	**	**	**	**	**	**	**	
4.	Израда Претходне анализе							*** ³	**	**	**	*	*	*	**	
5.	Разматрање и усвајање Претходне анализе		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**	
6.	Набавка узорака средстава наоружања и војне опреме	O						***	**	**	**			*	**	**
7.	Верификациона испитивања узорака							***	**	**	**	*	*	**	**	
8.	Израда Програма реализације							**	**	**	**	*	*	*	*** ³	
9.	Разматрање и усвајање Програма реализације		O ¹	O ²		Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**	
10.	Доношење одлуке о набавци лиценцне документације	O						***	**	**	**			*	**	
11.	Набавка лиценцне документа- ције							**	**	**	**			*	**	***
12.	Реализација прототипског развоја /или нулте серије								*	*	**	*	**	**	***	
13.	Разматрање степена реализа- ције прототипског развој или нулте серије			O		Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**	
14.	Реализација завршних испити- вања								**	**	**	*	*	***	**	
15.	Разматрање резултата завршних испитивања и доношење Реше- ња о поступању са средством наоружања и војне опреме		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²		***	**	**	**	**	**	**	

1) „А” категорија,

2) „Б” категорија,

3) пројектни или интегрални пројектни тим (уколико се формира).

ЛЕГЕНДА:

O – доноси одлуку (решење),

Δ – разматра и предлаже решење,

*** – носилац активности,

** – обавезно учешће,

* – учешће према потреби.

Прилог 11.

ТЕХНОЛОШКА ШЕМА АКТИВНОСТИ ПРИ ПЛАНИРАЊУ И РЕАЛИЗАЦИЈИ ЗАДАТАКА
РАЗВОЈА СРЕДСТАВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ У КООПЕРАЦИЈИ

Редни број	АКТИВНОСТИ	Нивои одлучивања				Савети		Учесници при реализацији задатака развоја							
		Министар одбране	Начелник Генералштаба ВС	Помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Команданти видова и тактички носиоци начелници управљања ПШ ВС О	Главни војнотехнички савет	Видови и управе Генералштаба – тактичких носилаца	Сектор у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Тактички носилац	Технички носилац	Управа надлежна за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме	ДСКМ	Војна контрола квалитета	Технички опитни центар	Носилац реализације развоја у МО и ВС или ван МО и ВС
1.	Израда Тактичке студије								***	*	*				
2.	Разматрање и усвајање Тактичке студије		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²		***						
3.	Одређивање пројектног тима или интегралног пројектног тима	O ¹		O ²				***	**	**	**	*	*	**	**
4.	Израда Претходне анализе		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²	*** ³	**	**	**	*	*	*	**
5.	Разматрање и усвајање Претходне анализе		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**
6.	Поступак избора и избор иностраног или домаћег партнера за кооперативни развој							***	**	**	**	*	*	**	**
7.	Доношење одлуке о избору иностраног или домаћег партнера за кооперативни развој	O ⁴		O ⁵				***	**	**	**	*	*	**	**
8.	Израда Претпројекта (уколико је предвиђено да се ради)								**	**	**	*	*	*	***
9.	Разматрање и усвајање Претпројекта (уколико је предвиђено да се ради)			O		Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**
10.	Реализација почетног развоја (уколико је предвиђено да се ради)								*	*	**	*	*	*	***
11.	Разматрање и усвајање Елабората резултата почетног развоја (уколико је предвиђено да се ради)			O		Δ ¹	Δ ²	***	*	*	*			*	**
12.	Израда Програма реализације							**	**	**	**	*	*	*	*** ³
13.	Разматрање и усвајање Програма реализације		O ¹	O ²		Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**
14.	Реализација прототипског развоја								*	*	**	*	**	**	***
15.	Разматрање степена реализације прототипског развоја			O		Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**		*	*	**
16.	Реализација интерних испитивања								**	**	**		**	**	***
17.	Реализација завршних испитивања								**	**	**		*	***	**
18.	Разматрање резултата завршних испитивања и доношење Решења о увођењу или усвајању		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²		***	**	**	**	**	**	**

1) „А” категорија,

2) „Б” категорија,

3) пројектни или интегрални пројектни тим (уколико се формира),

4) инострани партнер,

5) домаћи партнер.

ЛЕГЕНДА:

O – доноси одлуку (решење),

Δ – разматра и предлаже решење,

*** – носилац активности,

** – обавезно учешће,

* – учешће према потреби.

Прилог 12.

**ТЕХНОЛОШКА ШЕМА АКТИВНОСТИ ПРИ ПРИПРЕМИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРОИЗВОДЊИ
СРЕДСТАВА НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ КОЈА СУ РЕЗУЛТАТ СОПСТВЕНОГ РАЗВОЈА**

Редни број	АКТИВНОСТИ	Нивои одлучивања				Савети		Учесници при реализацији задатака развоја								
		Министар одбране	Начелник Генералштаба ВС	Помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Команданти видова и тактички носиоци начелници управа ГШ ВС ()	Главни војнотехнички савет	Видови и управе Генералштаба – тактичких носилаца	Сектор у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Тактички носилац	Технички носилац	Управа надлежна за истраживање, развој и производњу средстава наоружања и војне опреме	ДСКМ	Војна контрола квалитета	Технички опитни центар	Носилац производње у МО и ВС или ван МО и ВС	Унутрашња јединица овлашћена за набавку наоружања и војне опреме
1.	Израда/измена плана опремања (за нулту серију)	О	Δ	Δ	Δ			**	***	**	**					**
2.	Уговарање израде нулте серије								**	**	*	*	**		**	***
3.	Израда нулте серије								**	**	*	*	**	*	***	
4.	Завршна испитивања нулте серије								**	**	*	*	*	***	**	
5.	Разматрање резултата испитивања и доношење одлуке о пријему нулте серије		О ¹		О ²	Δ ¹	Δ ²		***	**	**	**	**	**	**	
6.	Разрешница за серијску производњу			О				**	**	*	*	*	***	*	**	*
7.	Израда/измена плана опремања (за серијску производњу)	О	Δ	Δ	Δ			**	***	**	**					**
8.	Уговарање серијске производње							**	**	**	**	*	**		**	***
9.	Реализација серијске производње							**	**	**	**	*	**	*	***	*
10.	Пријем средстава наоружања и војне опреме из серијске производње							**	**	**	**		***	*	**	**

1) „А” категорија,

2) „Б” категорија,

ЛЕГЕНДА:

О – доноси одлуку (решење),

Δ – разматра и предлаже решење,

*** – носилац активности,

** – обавезно учешће,

* – учешће према потреби.

Прилог 13.

**ТЕХНОЛОШКА ШЕМА АКТИВНОСТИ ПРИ НАБАВЦИ НАОРУЖАЊА
И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ ИЛИ УСЛУГЕ СА ТРЖИШТА**

Редни број	АКТИВНОСТИ	Нивои одлучивања				Савети		Учесници при реализацији задатака развоја и опремања								
		Министар одбране	Начелник Генералштаба ВС	Помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Команданти видова и тактички носиоци начелници управа ГШ ВС ()	Главни војнотехнички савет	Видови и управе Генералштаба – тактичких носилаца	Сектор у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Тактички носилац	Технички носилац	Управа надлежна за истраживање, развој и производњу средства наоружања и војне опреме	ДСКМ	Војна контрола квалитета	Технички опитни центар	Носилац реализације развоја у МО и ВС или ван МО и ВС	Организациона целина овлашћена за набавку наоружања и војне опреме
1.	Израда Тактичке студије								***							
2.	Разматрање и усвајање Тактичке студије		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²		***							
3.	Одређивање радног тима или интегралног пројектног тима	O ¹		O ²				***	**	**	**	**	**	**	**	
4.	Израда Претходне анализе							*** ³	**	**	**	*	*	*	**	
5.	Разматрање и усвајање Претходне анализе		O ¹		O ²	Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**	
6.	Набавка узорака средстава наоружања и војне опреме (ако је предвиђена)	O ¹		O ²				***	**	**	**			*	**	**
7.	Верификациона испитивања узорака (ако је предвиђена)							***	**	**	**	*	*	**	**	
8.	Доношење решења о усвајању средстава у наоружање и војну опрему		O ¹		O ²				***	**						
9.	Израда Програма реализације							*** ³	**	**	**	*	*	*	**	**
10.	Разматрање и усвајање Програма реализације		O ¹	O ²		Δ ¹	Δ ²	***	**	**	**	*	*	*	**	**
11.	Доношење посебне одлуке о набавци средстава наоружања и војне опреме (у случају из члана 9. став 5. овог правилника)	O						***	**	**	**			*	**	**
12.	Израда/измена плана набавки	O						***	**							**
13.	Достављање захтева за набавку средстава наоружања и војне опреме								***	**						**
14.	Набавка средстава наоружања и војне опреме								**	**	*			*	**	***

1) „А” категорија,

2) „Б” категорија,

3) пројектни или интегрални пројектни тим (уколико се формира).

ЛЕГЕНДА:

O – доноси одлуку (решење),

Δ – разматра и предлаже решење,

*** – носилац активности,

** – обавезно учешће,

* – учешће према потреби.

Прилог 14.

ТЕХНОЛОШКА ШЕМА АКТИВНОСТИ ПРИ НАБАВЦИ НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ ИЛИ УСЛУГЕ СА ТРЖИШТА ПРЕМА ЕЛАБОРАТУ УРГЕНТНОГ ОПРЕМАЊА

Редни број	АКТИВНОСТИ	Нивои одлучивања				Савети	Учесници при реализацији задатака развоја и опремања									
		Министар одбране	Начелник Генералштаба ВС	Помоћник министра одбране у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Команданти видова и тактички носиоци начелници управа ГШ ВС	Главни војнотехнички савет	Видови и управе Генералштаба – тактичких носилаца	Сектор у чијој је надлежности наоружања и војне опреме	Тактички носилац	Технички носилац	Управа надлежна за истраживање, развој и производњу средства наоружања и војне опреме	ДСКМ	Војна контрола квалитета	Технички опитни центар	Носилац реализације развоја у МО и ВС или ван МО и ВС	Организациона целина овлашћена за набавку наоружања и војне опреме
1.	Израда Елабората ургентног опремања							***	**	**	*		**	*	**	**
2.	Разматрање и одобравање Елабората ургентног опремања	О				Δ ¹	Δ ²	***	**	**						**
3.	Израда Закључка Владе							***	**	**						**
4.	Доношење одлуке о набавци средства наоружања и војне опреме	О						***	**	**	*					
5.	Израда/измена плана набавки	О						***	**							**
6.	Достављање захтева за набавку средстава наоружања и војне опреме								***	**						**
7.	Набавка средства наоружања и војне опреме							**	**	**	*		**	*		***

1) „А” категорија,

2) „Б” категорија.

ЛЕГЕНДА:

О – доноси одлуку (решење),

 Δ – разматра и предлаже решење,

*** – носилац активности,

** – обавезно учешће,

* – учешће према потреби.

170.

На основу члана 4. тачка 3. Правилника о материјалној стандардизацији у Министарству одбране и Војсци Србије („Службени војни лист”, број 24/18), помоћник министра одбране за материјалне ресурсе доноси

РЕШЕЊЕ

О ДОНОШЕЊУ СТАНДАРДА ОДБРАНЕ

1. Доносе се следећи стандарди одбране Републике Србије:

– СОРС 9504/22: ТОПЛОТНА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА ЕНЕРГЕТСКИХ МАТЕРИЈАЛА ПОМОЋУ ДТА, DSC И TGA,

– СОРС 9508/22: Експлозивни – ОДРЕЂИВАЊЕ ЕКСУДАЦИЈЕ,

– СОРС 9509/22: Експлозивни – ИСПИТИВАЊЕ ОСЕТЉИВОСТИ НА УДАРНИ ТАЛАС.

2. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу”.

Број 80-12

У Београду, 28. марта 2022. године

Помоћник министра одбране
за материјалне ресурсе
др **Ненад Милорадовић**, с. р.

САДРЖАЈ

	Страна
169. Правилник о опремању Војске Србије наоружањем и војном опремом	453
170. Решење о доношењу стандарда одбране	499

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
„Службени војни лист”, 11000 Београд, Бирчанинова 5
Главни и одговорни уредник Татјана Оровић, проф.
Телефон: 011/3203-133 (32-133)
Телефон/факс: 011/3000-200
Штампа: Војна штампарија, Београд, Ресавска 406

